

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**ՄԵՂՐՈՒ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՈԼԵՋ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2025

ՆԱԽԱԲԱՆ

Մեղրու պետական քոլեջ (այսուհետ՝ ՄՊՔ ՄՈւՀ կամ Քոլեջ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 4 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Առանձանահատուկ շեշտադրվել է հաստատության և գործատուների հետ համագործակցությունը և դրա ազդեցությունը կրթության բովանդակության վրա:

Զեկույցը պարունակում է քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ.....	2
ՄՈՒՀ-ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ.....	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ	6
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	16
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	19
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ	19
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	22
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	28
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ	34
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ	38
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ.....	42
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ	44
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ	47
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ.....	50
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ.....	53
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	59
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	60
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ	60
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ	62
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ	64
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	65
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ.....	66
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ.....	67

ՄՈՒՀ-ի գործունեությունը և պատմությունը.

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ենթակայությամբ գործող Մեղրու պետական քոլեջը միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություն է, որն ունի 24 տարվա պատմություն: Քոլեջը հիմնադրվել է ՀՀ կառավարության 17.09.2001թ. 863 որոշման, և ՀՀ ԿԳ նախարարի 19.09.2001 թ. թիվ 405-Մ հրամանի համաձայն՝ ստացել Մեղրու պետական քոլեջ անվանումը: 2003 թվականին վերանվանվել է՝ «Մեղրու պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ: Իր գործունեության տարիներին քոլեջը բազմաթիվ կադրեր է պատրաստել, որոնցից շատերն աշխատել և աշխատում են տարածաշրջանի մի շարք հիմնարկ-ձեռնարկություններում:

Մեղրու պետական քոլեջը կարևոր դեր ունի Սյունիքի մարզի զարգացման ռազմավարության կրթական բաղադրիչում՝ հանդիսանալով տարածաշրջանի միակ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունը, որը պատրաստում է տեղական աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետներ: Քոլեջը իր կրթական ծրագրերի միջոցով նպաստում է համայնքի տնտեսական ճյուղերի՝ հատկապես լեռնարդյունահանման, ծառայությունների և նախադպրոցական կրթության ոլորտների մարդկային ռեսուրսների ապահովմանը, ինչպես նաև երիտասարդների զբաղվածության բարձրացմանն ու արտագաղթի նվազեցմանը:

ՄՈՒՀ-ի զարգացման ուղղությունները և կրթական ծրագրերը

Այժմ Մեղրու պետական քոլեջը իրականացնում է միջին մասնագիտական կրթական ծրագրով մասնագետների պատրաստում հետևյալ ուղղություններով.

- 1.1041.01.5 - «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում (ըստ տրանսպորտի տեսակների)»
- 2.0411.01.5 - «Հաշվապահական հաշվառում (ըստ ճյուղերի)»
- 3.0413.02.5 - «Ապասարկման կազմակերպում»
- 4.0726.01.5 - «Բաց լեռնային աշխատանքներ»
- 5.0112.01.5 - «Նախադպրոցական կրթություն»
- 6.1015.01.5- «Զբոսաշրջություն (ըստճյուղերի)»

Քոլեջն իրականացնում է ընդունելություն 9, 12-ամյա հիմքով կրթության՝ կախված մասնագիտության առանձնահատկություններից: Վերջին տարիներին նկատվում է ընդունվողների թվի աճ: ՄՈՒՀ-ում կրթություն է ստանում 190 ուսանող: Ուսանողների շուրջ 70–80%-ը սովորում է անվճար համակարգում: Լավ և գերազանց առաջադիմությամբ ավարտած ուսանողները հնարավորություն ունեն ուսումը շարունակելու բուհերում՝ անմիջապես 2-րդ կուրսում հեռակա ուսուցմամբ:

Քոլեջը ձևավորել է կրթական գործընթացների կազմակերպման համար անհրաժեշտ հիմնական ենթակառուցվածքային և նյութատեխնիկական պայմաններ: Գործում են վերանորոգված լսարաններ, ժամանակակից տեխնիկայով հագեցած համակարգչային և բնագիտական լաբորատորիաներ, ինչպես նաև ուսումնական կաբինետներ, գրադարան և հանդիսությունների դահլիճ, որոնք ապահովում են կրթական ծրագրերի լիարժեք իրականացումը:

Քոլեջում դասավանդում են համապատասխան մասնագիտական որակավորում ունեցող դասախոսներ, որոնց կազմում ներգրավել են պրակտիկ ոլորտի մասնագետներ, ինչպես նաև Քոլեջի շրջանավարտներ: Դասախոսական կազմի որակավորումները մեծ մասամբ համապատասխան են դասավանդվող առարկաներին: Քոլեջը որդեգրել է աշխատակազմի երիտասարդացման, գործատուների ներգրավվածության ընդլայնման քաղաքականություն:

Քոլեջի ուսանողները պարբերաբար ներգրավվում են համայնքային, հասարակական և բարեգործական նախաձեռնություններում, ինչը նպաստում է նրանց սոցիալական պատասխանատվության զարգացմանը: Քոլեջը համագործակցում է տարածաշրջանի գործատուների հետ՝ ապահովելով ուսանողների արտադրական պրակտիկաների կազմակերպումը համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա:

Աղբյուրների հղումներ. քոլեջի գործունեության համադրեքստի նկարագրման համար աղբյուր են հանդիսանում ՄՈՒՀ-ի կողմից տրամադրված փաստաթղթերը, օր.՝

- ինքնավերլուծություն,
- ռազմավարական ծրագիր, ժամանակացույց,
- ստորաբաժանումների պլաններ, ընթացակարգեր և այլն,
- փորձագիտական այցի հանդիպումները,
- մարզի զարգացման ծրագիրը,
- այլ հայեցակարգային փաստաթղթեր:

Նշված փաստաթղթերին տրվել է հղումներ տեքստում (Footnote) և հանել այս հատվածը տեքստից:[2]

Մեղրու պետական քոլեջի (ՄՊՔ) ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացվել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խմբի կողմից: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Գնահատում իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ քոլեջը միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություն է՝ իր սահմանված առաքելությամբ, և առաջին անգամ է անցնում ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում:

ՄՊՔ առաքելությունն ու ռազմավարական նպատակները ձևակերպված են 2024–2029 թթ. Ռազմավարական ծրագրում (ՌԾ): Առաքելությունն ուղղված է որակյալ մասնագետների պատրաստմանը՝ համապատասխան տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական կարիքներին և աշխատաշուկայի պահանջներին, ինչպես նաև կրթական ծառայությունների ճկունության ապահովմանը: ՌԾ-ում սահմանված են կառավարման, կրթության որակի, նյութատեխնիկական բազայի և միջազգային համագործակցության զարգացման ուղղվածությամբ մի շարք առաջնահերթություններ: Առկա է գործողությունների պլան-ժամանակացույց: Քոլեջի ներքին և արտաքին շահակիցները ճանաչում և կիսում են քոլեջի կարևոր դերն ու նշանակությունը, իսկ կառավարման օղակները համապատասխանում են ռազմավարական նպատակների ընդհանուր ուղղվածություններին:

Միաժամանակ արձանագրվում է, որ ռազմավարական փաստաթղթերի մշակման և իրականացման գործընթացներում բացակայում է շահակիցների ակտիվ ներգրավվածությունը, ռազմավարական նպատակների իրագործման գնահատման հստակ մեխանիզմները և ԳԱՑ-երը: Նախորդ Ռազմավարական ծրագրերի կատարողականի վերլուծություններ չեն իրականացվել, իսկ նոր ռազմավարական նպատակների մի մասը կրկնում է նախորդ ծրագրի ուղղությունները՝ առանց հասանելի արդյունքների վերլուծության: Մշտադիտարկման գործիքներն ու գնահատման գործընթացները դեռևս ձևավորման փուլում են:

ՄՊՔ-ում ձևավորված է գործունակ և կառուցվածքայնորեն ձևավորված կառավարման համակարգ, գործում են կառուցվածքային օղակներ և կանոնակարգային փաստաթղթեր: Առկա են ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ՝ ուղղված մասնակցային կառավարման հնարավորությունների ստեղծմանը: Միաժամանակ կառավարման արդյունավետությունը սահմանափակվում է կանոնակարգերի միջև առկա անհամապատասխանություններով, գործառույթների համընկնումներով և պատասխանատվությունների անորոշություններով:

Քոլեջը ձեռնարկում է դրական քայլեր ռազմավարական պլանավորման և որակի ապահովման համակարգի ձևավորման ուղղությամբ. ձևավորվել է որակի կառավարման ենթակառուցվածք, ներդրվել են պլանավորման որոշ մեխանիզմներ: Սակայն այդ գործընթացները դեռևս գտնվում են ձևավորման փուլում. պլանները հիմնականում ձևական բնույթ ունեն, գնահատման և վերլուծության մեխանիզմները բավարար չեն, իսկ որոշումներ կայացնելիս տվյալահենք մոտեցումները սահմանափակ են:

Ընդհանուր առմամբ, քոլեջի կառավարման համակարգի համար առկա է զարգացման միտում, սակայն անհրաժեշտություն կա լուրջ բարեփոխումների: Հիմնական զարգացման ուղղությունները պետք

է լինեն մասնակցային և տվյալահենք կառավարման մշակույթի խորացումը, ռազմավարական և ֆինանսական պլանավորման փոխկապակցված ամրապնդումը, ֆինանսական մուտքերի բազմազանեցումը, ինչպես նաև գնահատման և հաշվետվողականության արդյունավետ ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների ներդրումը՝ շարունակական բարելավման ապահովման նպատակով:

ՄՊԲ-ում ձևավորվել են որակի ներքին ապահովման համակարգի հիմքերը. մշակվել է որոշակի փաստաթղթային հենք, սահմանվել են նպատակներն ու պատասխանատվության շրջանակները, ինչպես նաև ձևավորվել է որակի ապահովման կենտրոն: Այս գործընթացները կարևոր նախադրյալ են որակի մշակույթի ձևավորման համար: Միաժամանակ, համակարգը դեռ գտնվում է ձևավորման փուլում, որակի ներքին ապահովման համակարգը քոլեջում գտնվում է կայացման փուլում. առկա են կառուցվածքային և կազմակերպական հիմքեր, սակայն անհրաժեշտ է դրանց գործնական ամրապնդում՝ ապահովելով գործընթացների համակարգվածություն, շահակիցների ներգրավվածություն, վերլուծությունների կիրառական ուղղվածություն և որակի ապահովման արդյունավետության գնահատման հստակ մեխանիզմների ներդրում:

Վերոնշյալի արդյունքում փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ Քոլեջը իրականացրել է որոշ քայլեր ռազմավարական կառավարման համակարգի և որակի ապահովման մշակույթի ուղղություններով, սակայն այս և հետագոտահենք կառավարման մշակույթի ձևավորման ուղղություններով դեռևս հիմնային անելիքներ կան:

ՄՊԲ-ում իրականացվող կրթական ծրագրերը ձևավորված են պետական կրթական չափորոշիչներին համահունչ՝ ապահովելով ուսումնական գործընթացի կառուցվածքային ամբողջականությունն ու մեթոդաբանական հենքը: Դասավանդման գործընթացում կիրառվում են փոխգործուն և ուսանողակենտրոն մեթոդներ, ինչը նպաստում է ուսումնառության որակի և ուսանողների ակտիվ ներգրավվածության բարձրացմանը: Վերջին տարիներին քոլեջը ցուցաբերել է նախաձեռնողականություն՝ ընդլայնելով կրթական առաջարկը և ներդնելով տարածաշրջանի համար կարևոր ու պահանջված նոր մասնագիտություններ, ինչը վկայում է աշխատաշուկայի պահանջներին արձագանքելու պատրաստակամության մասին: Դասախոսական կազմի մեթոդական գործունեությունը, ներքին խորհրդատվական և մենթորական մոտեցումները նպաստում են դասավանդման որակի աստիճանական բարելավմանը:

Միաժամանակ, կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման, բենչմարքինգի և գնահատման միասնական մեխանիզմների բացակայությունը սահմանափակում է դրանց շարունակական բարելավման հնարավորությունները: Գնահատման գործընթացը դեռևս ամբողջությամբ չի արտացոլում ուսանողների գործնական և վերլուծական կարողությունների ձևավորումը, իսկ գործատուների ներգրավվածությունը և հետադարձ կապը պահանջում են համակարգային ամրապնդում: Ընդհանուր առմամբ, քոլեջում ձևավորվել են կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրագործման հիմքեր, սակայն դրանց զարգացումը պահանջում է տվյալահեն, համակարգված և շարունակական բարելավման մոտեցումների հաստատում:

Քոլեջը ձեռնարկել է քայլեր դասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի մասնագիտական որակների ապահովման, զարգացման և կայունության ապահովման ուղղությամբ՝ առաջնորդվելով ռազմավարական ծրագրով սահմանված նպատակներով: Դասախոսների ընտրության, ներգրավման գործընթացները հիմնականում կանոնակարգված են, նաև դասավանդման որակի բարելավման

ուղղված որոշ մեխանիզմներ են կիրառվում՝ դասալսումներ, մեթոդական խորհրդատվություններ և վերապատրաստումներ: Դասախոսական կազմը հիմնականում համապատասխանում է դասավանդվող առարկաներին, դիտվում է նաև երիտասարդացման միտում: Վերջին տարիներին նկատվում է նաև գործատուների ներգրավվածության ապահովման միտում:

Միաժամանակ, դասախոսների մասնագիտական առաջընթացի, խրախուսման և շարունակական զարգացման համակարգերը դեռևս ամբողջովին ձևավորված չեն: Գործատուների ռեսուրսներն ու ներուժը սահմանափակ են օգտագործվում, իսկ դասախոսների հետազոտական և ստեղծագործական գործունեությունը գրեթե բացակայում է: Դասալսումների և գնահատման գործընթացներն իրականացվում են ոչ լիարժեք համակարգված ձևով, և դրանց արդյունքները չեն ապահովում դասավանդման որակի խորքային վերլուծություն: Արդյունքում, թեև Քոլեջում առկա են բարենպաստ նախադրյալներ դասախոսական կազմի կայունության և զարգացման համար, անհրաժեշտ է ստեղծել արդյունքահեն և շարունակական կատարելագործման համակարգ՝ դասախոսների մասնագիտական հզորացման և կրթության որակի բարձրացման նպատակով:

Քոլեջն ապահովել է կրթական գործընթացների կազմակերպման համար անհրաժեշտ հիմնական ենթակառուցվածքային և նյութատեխնիկական պայմանները: Գործում են վերանորոգված լսարաններ, համակարգչային և բնագիտական լաբորատորիաներ, գրադարան և ուսուցչանոց, որոնք հիմնականում բավարարում են կրթական ծրագրերի իրականացման նվազագույն պահանջները: Իրականացվել են նյութատեխնիկական որոշ բարելավումներ և վերազինումներ: Քոլեջը կիրառում է որոշ թվային գործիքներ արտաքին փաստաթղթաշրջանառության և հաղորդակցության համար, ներառյալ Mulberry համակարգը: Ֆինանսական առումով արձանագրվում է եկամուտների և ծախսերի համաչափ աճ՝ պայմանավորված ուսանողների թվի ավելացմամբ և ըստ այդ՝ պետական հատկացումների բարձրացմամբ:

Միաժամանակ, Քոլեջի ենթակառուցվածքների և ֆինանսական կայունության ուղղությամբ առկա են մի շարք մարտահրավերներ: Ֆինանսական հոսքերը հիմնականում կախված են պետական ֆինանսավորումից, իսկ եկամուտների բազմազանեցման և ձեռնարկատիրական գործունեության ուղղությամբ գործողություններ դեռևս չեն իրականացվել: Բացակայում է միասնական էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգ, ինչպես նաև ռեսուրսների արդյունավետության և բավարարության վերաբերյալ պարբերական գնահատման մեխանիզմ: Տարածքային և ներառական ենթակառուցվածքների որոշ սահմանափակումներ նույնպես պահպանվում են: Ընդհանուր առմամբ, թեև քոլեջն ապահովում է կրթական միջավայրի հիմնարար պայմանները, անհրաժեշտ է ռազմավարական մակարդակով զարգացնել ռեսուրսների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և տեխնոլոգիական արդիականացման համակարգերը:

Վերոնշյալը նկատի ունենալով՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՊՔ-ն հիմնականում ապահովում է որակավորումների արժանահավատ շնորհում:

Քոլեջը ձևավորել է ուսանողների ներգրավման, կրթական կարիքների վերհանման և կարիերային աջակցման հիմնական մեխանիզմներ: Ամեն տարի կազմակերպվում են որոշակի միջոցառումներ՝ ուղղված դիմորդների ներգրավմանը: Նկատելի է ուսանողների թվի կայուն աճ: Ուսանողների կարիքների բացահայտումը հիմնականում իրականացվում է կուրսղեկների միջոցով՝ անհատական խորհրդատվությունների և անմիջական շփումների ձևաչափով: Գործում է կարիերայի ստորաբաժանում,

որը կազմակերպում է «Կարիերայի ժամ» դասեր և իրականացնում որոշակի համագործակցություն գործատուների հետ: Միաժամանակ, ուսանողների աջակցության ծառայությունները դեռևս չունեն համակարգված և արդյունքահեն մոտեցում: Խորհրդատվական և աջակցության միջոցառումները իրականացվում են ոչ պարբերական ձևով, բացակայում են ուսանողների կարիքների վերլուծության և հետադարձ կապի փաստաթղթավորված մեխանիզմներ: Շրջանավարտների զբաղվածության մակարդակը մնում է ցածր, իսկ շրջանավարտների տվյալների բազան չի թարմացվում և չի ներառում վերլուծական տեղեկատվություն: Ուսանողական խորհուրդն իրականացնում է մշակութային և սոցիալական նախաձեռնություններ, սակայն նրա դերը ուսանողների իրավունքների պաշտպանության և կառավարման գործընթացներում մասնակցության առումով սահմանափակ է: Համադրելով վերը նշվածը, թեև քոլեջը ապահովում է ուսանողների ներգրավման հիմնական մեխանիզմները, անհրաժեշտ է զարգացնել համակարգային մոտեցումներ՝ ուղղված ուսանողների աջակցման, զբաղվածության խթանման և կառավարման գործընթացներում ներգրավվածության ընդլայնմանը:

Մեղրու պետական քոլեջը իր ռազմավարական փաստաթղթերով նախատեսել է հետազոտական գործունեության խթանումը՝ որպես զարգացման ուղղություն, ընդգծելով դասախոսների և ուսանողների ներգրավվածության կարևորությունը գիտահետազոտական գործընթացներում: Սակայն ներկայումս Քոլեջում հետազոտական աշխատանքներ չեն իրականացվում, և դրանք չեն հանդիսանում կրթական ծրագրերի բաղկացուցիչ մաս: Թեև հաստատվել է ուսանողների հետազոտական և ինքնուրույն աշխատանքների իրականացման ընթացակարգ, այն դեռևս գործնականում չի կիրառվում: Առկա են գործնական առաջադրանքներ և անհատական աշխատանքներ, սակայն դրանք հիմնականում չեն կրում հետազոտական բնույթ և չեն ներառում վերլուծական, եզրակացության կամ կիրառված աղբյուրների բաղադրիչներ:

Դասախոսներն հիմնականում չունեն մշակված մեթոդական ձեռնարկներ կամ ուղեցույցներ, և միջազգային փորձի կիրառումը ուսուցման գործընթացում սահմանափակ է: Քոլեջում բացակայում են հետազոտական գործունեությունը խթանող քաղաքականություններ, մեխանիզմներ և ֆինանսավորման համակարգ, ինչի հետևանքով հետազոտական բաղադրիչի զարգացումը գտնվում է նախնական փուլում՝ առանց ձևավորված կառուցվածքային և մեթոդական հիմքերի:

Մեղրու պետական քոլեջում ներդրված է հաշվետվողականության «ներքևից վերև» համակարգ, որը տարեկան հաշվետվությունների միջոցով ապահովում է ստորաբաժանումների գործունեության վերահսկելիությունն ու հաշվետվողականությունը: Տնօրենի տարեկան հաշվետվությունը ներկայացվում է կառավարման խորհրդին և ԿԳՄՄՆ-ին՝ ընդգրկելով քոլեջի գործունեության հիմնական արդյունքները: Չնայած առկա հաշվետվությունները հիմնականում նկարագրական են և սահմանափակ վերլուծական բաղադրիչով, համակարգն ընդհանուր առմամբ ապահովում է կառավարման հաշվետվողականություն:

Քոլեջը ներկայացված է Ֆեյսբուքյան էջում, պաշտոնական կայքում և ՅուԹյուբյան ալիքում, սակայն առցանց հարթակների տեղեկատվությունը պարբերաբար չի թարմացվում, ինչի հետևանքով հասարակության իրազեկվածությունը քոլեջի գործունեության մասին սահմանափակ է: Հասարակության հետ կապը հիմնականում իրականացվում է անհատական շփումների միջոցով և չի հիմնվում համակարգված մեխանիզմների վրա:

Քոլեջն իրականացնում է որոշ հանրային նախաձեռնություններ՝ համայնքային աջակցություն, կամավորական և կրթական միջոցառումներ, սակայն դրանք դեռևս համակարգված բնույթ չեն ստացել, իսկ կարճաժամկետ կրթական ծրագրերի ներդրումը մնում է չիրացված:

Քոլեջի ռազմավարական փաստաթղթերում արտաքին կապերի և միջազգայնացման ուղղությունը հռչակված է որպես զարգացման առաջնահերթություն՝ ընդգծելով համագործակցության, փորձի փոխանակման և տեղեկատվական թափանցիկության կարևորությունը: Վարչական թիմը և մի շարք պատասխանատուներ ներգրավված են գործընկերային հարաբերությունների ձևավորման գործընթացում, ինչը հիմք է ստեղծում համակարգային զարգացման համար: Քոլեջն ունի 17 տեղական գործընկեր կազմակերպությունների հետ կնքված հուշագրեր և պայմանագրեր, որոնց շրջանակում կազմակերպվում են ուսանողական պրակտիկաներ և մասնագիտական այցեր: Բացի այդ, առկա են առանձին հաջողված նախաձեռնություններ՝ պարսկերենի ուսուցման մեկնարկ, սոցիալական ծառայությունների կենտրոնի հետ համագործակցություն:

Այնուամենայնիվ, արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացները դեռևս չեն հասել ինստիտուցիոնալ համակարգված մակարդակի: Գործընթացն իրականացվում է առանց հստակ պատասխանատվությունների բաշխման և հստակ արդյունքներով ուղեկցվող ռազմավարական մեխանիզմների: Քոլեջը չունի միջազգայնացման առանձին քաղաքականություն, չի ներգրավվել «Էրազմուս+» կամ այլ միջազգային շարժունության ծրագրերում, և բացակայում են օտար լեզվի տիրապետման, օտարալեզու նյութերի ուսումնասիրության և անձնակազմի կարողությունների զարգացման խթանման ծրագրեր: Եղած սահմանափակումները խոչընդոտում են միջազգային համագործակցության ընդլայնմանը, գործընկերային տեսանելիությանը և Քոլեջի մրցունակությանը գլոբալ կրթական միջավայրում: Արտաքին համագործակցության արդյունավետությամբ պիտի պայմանավորվի նաև մի շարք ուղղություններով զարգացումները՝ կարճաժամկետ ծրագրերի իրականացում, ֆինանսական մուտքերի բազմազանեցման հնարավորությունների ընդլայնում, աշխատաշուկայի հարափոփոխ զարգացմամբ պայմանավորված կրթական ծրագրերի ճկուն բարելավում, ռեսուրսների արդիականացման և աշխատակազմի կարողությունների զարգացման հնարավորությունների ընդլայնում:

Վերոնշյալի հիման վրա կարելի է նշել, որ չնայած ՄՊԲ-ն մի շարք գործընթացներ է իրականացնում տարբեր ուղղություններով զարգացմանն ուղղված, սակայն դրանք դեռևս բավարար հիմք ու նախադրյալ չեն հանդիսացել շարունակական զարգացման ապահովման համար:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

1. Քոլեջի դերն ու նշանակությունը տարածաշրջանում:
2. Ըստ ՌԾ նպատակների՝ կառավարման համապատասխան օղակների առկայություն:
3. Աստիճանակարգված հաշվետվողական համակարգ, համագործակցային գործունեություն:
4. Տարածաշրջանի աշխատաշուկային համահունչ որոշ կրթական ծրագրերի իրականացում:
5. Ուսումնական գործընթացի կառուցվածքային ամբողջականությունը:
6. Ուսումնական գործընթացում ուսանողների ներգրավածությանն ուղղված փոխգործուն մեթոդների կիրառումը՝ նաև տեխնիկական միջոցների արդյունավետ գործածմամբ:

7. Հիմնական դասախոսական կայուն կազմ:
8. Ներքին փորձի փոխանակման մոտեցումների առկայությունը (մենթորություն, մեթոդական խորհրդատվություն):
9. Ռեսուրսների շարունակական բարելավում և հասանելիություն:
10. Ուսանողների կարքների բացահայտման արդյունավետ մեխանիզմներ՝ վարչական կազմի և կուրսղեկների ամնմիջական համագործակցությամբ:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

1. Առաքելության անհատակություն և աշխատաշուկայի հետ ճկուն համագործակցության պակասը
2. Ռազմավարական պլանավորման հստակ ցուցիչների և իրագործման մեխանիզմների և ֆինասական մուտքերի բազմազանության բացակայությունը
3. Տվյալահենք, հետազոտահենք կառավարման և ՊԻԳԲ շրջափուլով գործընթացների իրագործման մշակույթի բացակայություն
4. Որակի ապահովման գործընթացների և մեխանիզմների բացակայություն
5. Կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և բարելավման հստակ մեխանիզմների բացակայություն
6. Պրակտիկ կարողությունների և վերլուծական հետազոտական հմտություններին միտված հանձնարարականների սակավություն, պրակտիկ ոլորտի դասավանդողների պակաս
7. Դասախոսական կազմի մասնագիտական կատարելագործման և առաջընթացի մեխանիզմների խիստ անկատարություն
8. Տարածքային սահմանափակում՝ նախատեսված զարգացման գործընթացների իրականացման խոչընդոտ
9. Ուսաողների՝ կարիերային միտված միջոցառումների ոչ բավարար արդյունավետություն
10. Ուսումնական գործընթացում հետազոտական բաղադրիչի բացակայություն
11. Հետազոտական գործընթացներում դասախոսների ներգրավվածության և այդ ուղղությամբ ինստիտուցիոնալ քաղաքականության բացակայություն
12. Հասարակությանը գիտելիքի փոխանցմանն ուղղված միջոցառումների պակաս
13. Քոլեջի սահմանափակ տեսանելիություն համացանցային հարթակներում
14. Միջազգային համագործակցության հստակ իրագործելի նպատակների և գործընթացների բացակայություն
15. Գործատուների հետ համագործակցության թույլ շրջանակ, երկխոսության պակաս՝ կրթական ծրագրերի բարելավման, պրակտիկաների գործընթացում գործատուների ռեսուրսների ոչ լիարժեք կիրառման, որակի ապահովման, քոլեջի զարգացման և այլ ուղղություններով:

Խորհրդատվություններ.

Տվյալահենք կառավարում

1. Որոշակիացնել քոլեջի առաքելությունն ու նպատակները՝ ապահովելով ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածությունն ու նրանց կարիքների հաշվառումը, ինչպես նաև հենվելով համակողմանի տվյալների վրա և երաշխիքներ ստեղծելով իրագործելիության:
2. ՌԾ նպատակների համար սահմանել ԳԱՑ-եր և ապահովել մշտադիտարկման գործընթաց՝ ընթացիկ և արդյունարար չափելիությամբ:
3. Ձևավորել ռազմավարական պլանավորման միավորված տվյալահեն համակարգ՝ նպաստելով ռազմավարական նպատակների իրագործման նկատմամբ վերահսկելիության և կանխատեսելիության բարձրացմանը և ապահովելով գործողությունների ճշգրտման շարունակական գործընթաց:
4. Հստակեցնել կառավարման համակարգում վարչական օղակների դերերն ու պատասխանատվության սահմանները՝ բացառելով գործառույթների կրկնություններն ու ապահովելով կառավարման գործընթացների առավել արդյունավետ և համակարգված իրականացումը:
5. Մշակել ֆինանսական ռիսկերի գնահատման հստակ մեթոդաբանություն և ներդնել բազմազան ֆինանսավորման ուղիներ (ներառելով գործընկերային ծրագրեր, մրցութային դրամաշնորհներ և դոնորային միջոցներ)՝ ուղղված ռազմավարական ծրագրերի կայունության ապահովմանն ու ֆինանսական անկախության բարձրացմանը:
6. Ապահովել ուսանողների և դասախոսների գործունե գործառույթները կրթական և կառավարման խնդիրների քննարկմանը՝ նպաստելով ներառականության և որոշումների կայացման թափանցիկության բարձրացմանը:
7. Ձարգացնել որակի կառավարման համակարգի գործառույթները՝ ընդգրկելով ոչ միայն գործընթացների փաստաթղթային վերահսկում, այլև դրանց ազդեցության և արդյունավետության վերլուծություն:
8. Ձևավորել շարունակական բարելավման մշակույթ՝ հիմնված տվյալների հավաքագրման, հետազոտությունների իրականացման, վերլուծության մեխանիզմների վրա:
9. Հստակեցնել Որակի ապահովման կենտրոնի գործառույթների, պատասխանատվությունների և լիազորությունների շրջանակը և փոխգործակցության մեխանիզմները մյուս կառույցների հետ՝ բացառելով ստորաբաժանումների միջև գործողությունների կրկնությունները:
10. Ապահովել ՈԱ պատասխանատուների անհրաժեշտ կարողությունների զարգացում՝ որակի ապահովման համակարգերի, ինստիտուցիոնալ վերլուծությունների, տվյալների վերլուծության մեթոդների, չափելի ցուցանիշների մշակման և շարունակական բարելավման մշակույթի ձևավորման ուղղություններով:
11. Ապահովել որակի ապահովման գործընթացների համակողմանի հետազոտական մեխանիզմներ (հարցումներ, քննարկումներ, ֆոկուս խմբային քննարկումներ, տվյալների հավաքագրում և այլն), որոնք հնարավորություն կտան բացահայտել իրական խնդիրներ:
12. Ապահովել արդյունքների համակողմանի, համեմատական և տենդենցային վերլուծություն՝ կապելով դրանք քոլեջի ռազմավարական նպատակների և բարելավման պլանների հետ,

ինչպես նաև արդյունքները հասանելի դարձնել շահակիցներին՝ ապահովելով գործընթացների թափանցիկություն և հետադարձ կապ:

13. Ձևավորել ներքին և արտաքին շահակիցների պարբերական մասնակցային հարթակներ (քննարկումներ, աշխատանքային խմբեր, ֆոկլուս խմբեր, հարցումների մասնակցություն և այլն)՝ ապահովելով նրանց ներգրավվածությունը որակի ապահովման գործընթացներում:

Որակավորումների արժանահավատ շնորհում

14. Ներդնել կրթական ծրագրերի հստակ և պարբերական մշտադիտարկման ու գնահատման մեխանիզմներ՝ հիմնված ուսանողների առաջընթացի, շրջանավարտների, գործատուների արձագանքների, համակողմանի տվյալների, ինչպես նաև աշխատաշուկայի ու համեմատական վերլուծությունների վրա՝ ապահովելով ծրագրերի շարունակական արդիականացումը:

15. Ապահովել ուսանողների գնահատման չափանիշների և գործիքների հստակ սահմանում՝ տարբերակելով գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների գնահատման ձևերը և սահմանելով հստակ արդյունքահեն չափանիշներ, ներդնել շարունակական գնահատման տարրեր ուսուցման ընթացքում:

16. Կրթական ծրագրերում ընդգրկել հանձնարարականներ, նախագծային և այլ աշխատանքներ, որոնք կպահանջեն տվյալների վերլուծություն, փաստարկում և հիմնավորված եզրակացություններ՝ նպաստելով ուսանողների քննադատական մտածողության և հետազոտական հմտությունների ձևավորմանը: Միաժամանակ ամրապնդել և զարգացնել գործնական կարողությունների համաչափ զարգացման մոտեցումներ՝ համապատասխան հանձնարարականների և պրակտիկաների գործընթացի բարելավումներով:

17. Մշակել և գործարկել դասախոսների շարունակական զարգացման քաղաքականություն և համապատասխան մեխանիզմներ, որոնք ներառում են վերապատրաստման, գնահատման և խրախուսման համակարգեր՝ ապահովելու դինամիկ մասնագիտական աճ:

18. Սահմանել հստակ խրախուսման և առաջխաղացման չափորոշիչներ՝ կապված դասավանդման որակի, մասնագիտական գործունեության և մեթոդական նորարարությունների հետ:

19. Ներգրավել գործատուներ և ոլորտային մասնագետներ դասավանդման գործընթացում, լիարժեքորեն կիրառել գործատուների ռեսուրսները՝ փորձի փոխանակման և ուսուցման պրակտիկ բաղադրիչի ամրապնդման նպատակով:

20. Վերամշակել դասալսման համակարգը՝ այն դարձնելով վերլուծական և հետադարձ կապ ապահովող, իսկ արդյունքները մշտապես վերլուծել քուեջի մեթոդական խորհրդում՝ ընդունելով բարելավման որոշումներ:

21. Ապահովել կրթական միջավայրի բարելավման համար նյութատեխնիկական բազայի արդիականացում, գրադարանի թվայնացում և էլեկտրոնային ուսումնական ռեսուրսների բազայի ստեղծում:

22. Ներդնել միասնական էլեկտրոնային Փաստաթղթաշրջանառության համակարգ:

23. Ներդնել ռեսուրսների գնահատման և բավարարվածության պարբերական մոնիթորինգի մեխանիզմ՝ ապահովելու ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումը և արդիականացում կրթական կարիքների հիման վրա:

24. Ձեռնարկել անվտանգության և ներառականության ոլորտում անհրաժեշտ քայլեր հատուկ կարիք ունեցող անձանց հասանելիության և հակահրդեհային համակարգերի կատարելագործման ուղղությամբ:

Երկարաժամկետ զարգացում

25. Քայլեր ձեռնարկել Քոլեջի կարիերայի կենտրոնի կապը աշխատաշուկայի հետ ամրապնդելու համար՝ ապահովելու ուսանողների աշխատաշուկային համապատասխան մասնագիտական պատրաստություն և արդյունավետ վերապատրաստման հնարավորություններ:

26. Սահմանել Ուսանողական խորհրդի գործունեության հստակ լիազորություններ ու մասնակցության մեխանիզմներ, և ապահովել նրանց մասնակցությունը ուսանողական կյանքին վերաբերող որոշումների ընդունման գործընթացում:

27. Մշակել և գործարկել համալիր հետազոտական գործունեության զարգացման քաղաքականություն, որը հստակ սահմանում է հետազոտության նպատակները, ձևաչափերը, պատասխանատվությունների դերը և ուսանողների ներգրավման սկզբունքները՝ համահունչ ՈԱԾ-ի 5-րդ մակարդակի պահանջներին:

28. Ապահովել դասոխտսների կարողությունների զարգացումը՝ հետազոտական և վերլուծական մեթոդների, տվյալների վերլուծության և ակադեմիական գրավոր աշխատանքների ուղղություններով:

29. Ներդնել հետազոտական բաղադրիչը կրթական ծրագրերում՝ յուրաքանչյուր մասնագիտության ուսումնական պլանում ներառելով հետազոտական, վերլուծական առաջադրանքներ:

30. Գործարկել ուսանողների հետազոտական աշխատանքների իրականացման ընթացակարգը, որը ներառում է թեմաների ընտրություն, տվյալների հավաքագրում, վերլուծություն և եզրակացությունների մշակում:

31. Ներդնել հետազոտական գործունեության խրախուսման համակարգ՝ ներառելով մեթոդական ձեռնարկների մշակումը, կիրառական հետազոտություններ և գործատուների հետ համատեղ նախագծերը և այլն:

32. Սահմանել և ներդնել միավորված հաշվետվության համակարգ՝ ապահովելով դրանց կանոնավոր հրապարակումը և հասանելիությունը հասարակության համար:

33. Վերանայել և կարգավորել տեղեկատվության թարմացման ու հրապարակման գործընթացները՝ սահմանելով հստակ ժամկետներ և ձևաչափեր, որպեսզի քոլեջի պաշտոնական հարթակներում ապահովվի հանրության համար հասանելի, ժամանակին և ամբողջական տեղեկատվություն:

34. Սահմանել շահակիցների հետ հաղորդակցության հստակ մեխանիզմներ՝ ապահովելով տեղեկատվության կանոնավոր փոխանցում և երկկողմանի հետադարձ կապ:

35. Ներդնել կարճաժամկետ կրթական ծրագրեր՝ հստակ ժամանակացույցով և կառուցվածքով, որոնք կբարձրացնեն քոլեջի արձագանքման կարողությունը համայնքի և աշխատաշուկայի փոփոխվող պահանջներին համապատասխան և կնպաստեն ֆինանսական մուտքերի բազմազանությանը:

36. Քոլեջի միջազգայնացման ուղղությամբ մշակել հստակ ռազմավարություն՝ սահմանելով նպատակներ, գործողությունների պլան և չափելի արդյունքներ:

37. Սահմանել արտաքին գործընկերների հետ համագործակցության ձևավորման և պահպանման հստակ ընթացակարգեր՝ ապահովելով քոլեջի ակտիվ մասնակցությունը միջազգային ծրագրերում, ներառյալ «Էրազմուս+»-ը:

38. Գործատուների հետ համագործակցությունը դարձնել կրթական գործընթացի բաղկացուցիչ՝ նրանց ներառելով ուսումնական ծրագրերի մշակման, որակի ապահովման և մասնագիտական կրթության բարելավման փուլերում:

39. Մշակել օտար լեզուների զարգացման ծրագիր՝ ներառելով վերապատրաստումներ, խրախուսման ձևեր և լեզվական կարողությունների գնահատման մեխանիզմ: Ապահովել օտարալեզու մասնագիտական նյութերի հասանելիություն՝ նպաստելով միջազգային փորձի ինտեգրմանը կրթական միջավայրում:

40. Խթանել քոլեջի մասնակցությունը միջազգային դրամաշնորհային և դոնորային նախաձեռնություններին՝ ապահովելով կայուն հիմք միջազգայնացման գործընթացների ամրապնդման և զարգացման համար:

Փորձագիտական խմբի ղեկավար՝ Արմենուհի Սարգսյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավարի ստորագրություն

26.12.2025 թ.

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Մեղրու պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից.

1. **Արմենուհի Սարգսյան** - ֆիզ.մաթ.գիտությունների թեկնածու, փորձագիտական խմբի ղեկավար:
2. **Սյուզաննա Հովսեփյան** - Էջմիածնի Վ.Համազասպյանի անվան պետական քոլեջի դասախոս, փորձագիտական խմբի անդամ:
3. **Բեկա Աբրահամյան** - Մխրթար Սեբաստացի կրթահամալիրի դասախոս փորձագիտական խմբի անդամ:
4. **Հարություն Զիլինգարյան** - Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջի ուսանող, փորձագիտական խմբի անդամ, ուսանող-փորձագետ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ, Քարտուղարության բաժնի մասնագետ լիլիթ Ղազարյանը:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողը, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Մեղրու պետական քոլեջ ՊՈԱԿ-ը ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար 2024 թ. նոյեմբերի 11-ին ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո 2025 թ. հունվարի 17-ին Քոլեջի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով ուսումնական հաստատությունների՝ ինքնավերլուծություն իրականացնելու կարողությունների պակասը և քոլեջներում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման կարևորությունը՝ ՈԱԱԿ-ը փետրվար ամսին 4-օրյա առցանց աշխատաժողովներ է իրականացրել: Աշխատաժողովների ընթացքում հավատարմագրվող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվել են ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈՒ հաստատությունների համար, ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման հարցաշարը, ինքնավերլուծության ձևաչափը, SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները և այլն:

Քուլեջին ընթացիկ աջակցություն տրամադրելու և ընթացիկ հարցերին պատասխանելու նպատակով կազմակերպվել են նաև միջանկյալ հանդիպումներ:

Մեղրու պետական քուլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների վերանայված ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է 2025թ. ապրիլի 29-ին: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների՝ ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնաօժանդակ համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈՒՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց:

Նախնական այց

Սույն թվականի սեպտեմբերի 11-ին, ժամը 12:00-ին առցանց տարբերակով հանդիպում է տեղի ունեցել ՄՊԲ-ը ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը, փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քուլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել 2025թ. սեպտեմբերի 23-26 ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քուլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից: Առաջնորդվելով Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասալսումներ, ռեսուրսների դիտարկում և այլն: Փորձագիտական խմբի անդամները նաև մասնագիտական հանդիպումներ են ունեցել քուլեջի կողմից ներկայացված կրթական ծրագրերի պատասխանատուների, դասավանդող դասախոսների և ուսանողների հետ:

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվել է փորձագետների հետ: Նախնական զեկույցը տրամադրվել է քոլեջին 2025թ. դեկտեմբերի 10-ին: 2025 թվականի դեկտեմբերի 16-ին ՄՊԲ-ի կողմից ՈԱԱԿ-ը ստացել է Քոլեջի համաձայնությունը նախնական զեկույցի վերաբերյալ: Այնուհետև փորձագիտական խումբը կազմել է զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը 2025 թվականի դեկտեմբերի 26-ին հաստատվել է խմբի կողմից և տրամադրվել Քոլեջին:

Համակարգող Լիլիթ Ղազարյան
(Համակարգողի ստորագրությունը)

26.12.2025 թ.

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր: Մեղրու պետական քոլեջ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (այսուհետ՝ ՄՊՔ կամ Քոլեջ) առաքելությունը ձևավորված է 2024–2029 թվականների Ռազմավարական ծրագրում (այսուհետ՝ ՌԾ): Քոլեջի առաքելությունն ուղղված է որակյալ մասնագետների պատրաստմանը, որոնք համապատասխանում են տնտեսության և աշխատաշուկայի պահանջներին, ինչպես նաև կրթական ծառայությունների ճկունության ապահովմանը՝ աշխատաշուկայի փոփոխություններին արձագանքելու համար:

ՄՊՔ-ն իրականացնում է միջին մասնագիտական կրթություն՝ համապատասխանելով Որակավորման ազգային շրջանակի (ՈԱՀ) 5-րդ մակարդակին: Կրթական ծրագրերի առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջը տրամադրում է համալիր կրթություն, որը հնարավորություն է ընձեռում շրջանավարտների մի մասին բավարարել տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջները, իսկ մյուսներին՝ շարունակել ուսումը ՈԱՀ-ի հաջորդ մակարդակում: Քոլեջի տրամադրած տվյալների համաձայն 2024 թվականի շրջանավարտների 16%-ը աշխատում է իրենց մասնագիտությամբ: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ քոլեջը ըստ տարիների հստակ թարմացվող տեղեկատվություն չունի շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ: Բացի այդ՝ ըստ մասնագիտության զբաղվածությունն առավելապես արտահայտված է Նախադպրոցական կրթություն մասնագիտության պարագայում, երբ շրջանավարտները համալրում են տարածաշրջանի աշխատաշուկան:

ՄՊՔ-ն 2024–2029 թվականների ՌԾ-ում սահմանել է հետևյալ առաջնահերթ նպատակները՝

1. Ներդնել դասախոսների գնահատման և տարբերակված վարձատրության արդյունավետ մեխանիզմներ՝ խթանելով դասավանդման որակի բարձրացումը.
2. Քոլեջի բակում հիմնել չրանոց և իրականացնել ձեռնարկատիրական գործունեություն՝ նպաստելով ուսումնական հաստատության ինքնաբավությանը և գործնական ուսուցման կազմակերպմանը.
3. Ըստ մասնագիտությունների իրականացնել շրջանավարտների զբաղվածության վերլուծություն և անհրաժեշտության դեպքում ոչ նպաստավոր կարգավիճակ ունեցող մասնագիտությունները փոխարինել ժամանակակից պահանջներին համապատասխան նոր մասնագիտություններով.

4. Ակտիվորեն մասնակցել միջազգային կրթական և զարգացման ծրագրերին՝ ընդլայնելով քոլեջի արտաքին կապերն ու փորձի փոխանակման հնարավորությունները.
5. Համալրել նյութատեխնիկական բազան՝ հիմնվելով ՄԿԾ-ների առաջնահերթությունների և ուսումնական գործընթացի արդիական պահանջների վրա.
6. Բարձրացնել կառավարման արդյունավետությունը՝ ներդնելով վերահսկման և գնահատման նոր մեխանիզմներ.
7. Բարձրացնել ուսման որակը՝ ուսումնական գործընթացում ներառելով հետազոտական բաղադրիչը որպես ուսուցման անբաժան մաս.
8. Բարձրացնել հանրային իրազեկվածությունը՝ ապահովելով քոլեջի գործունեության թափանցիկություն և ճանաչելիություն.

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ չնայած ՌԾ-ում սահմանված հստակ առաջնահերթություններին, սակայն դեռևս բացակայում են դրանց շոշափելի արդյունքները. Մասնավորապես, միջազգային համագործակցության ոլորտում նշված «միջազգային նախագծերին ակտիվ մասնակցություն» պահանջը դեռևս չի իրականացվել, և քոլեջը չունի միջազգային գործընկերային կապեր:

Նախորդ Ռազմավարական ծրագիրն (2019–2024 թթ.) ավարտվել է 2024 թվականին և մշակվել է նորը 2024–2029 թվականների համար: Փորձագիտական խումբը փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից արձանագրեց, որ 2024–2029թթ. ՌԾ-ի մշակման ընթացքում շահակիցների կարիքների վերհանում չի իրականացվել: Բացի այդ, 2024–2029 թթ. ՌԾ-ում սահմանված նպատակները գրեթե ամբողջությամբ կրկնում են նախորդ ծրագրում ձևակերպված ուղղությունները. Ընդհանուր առմամբ, նախորդ ծրագրում դրված նպատակների իրագործման էական առաջընթաց կամ փոփոխություն չի արձանագրվել: Ավելին, շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ նախորդ ՌԾ-ում նախատեսված մի շարք աշխատանքներ դեռ չեն իրականացվել՝ որոշ խնդիրների պատճառով, և դրանք են հիմք հանդիսացել 2024–2029 ՌԾ-ի նպատակների ձևավորման համար:

Ռազմավարական նպատակների իրականացման համար առկա է պլան-ժամանակացույց, որտեղ նշված են գործողություններ, ժամկետներ, պատասխանատուներ և արդյունավետության գնահատման ցուցանիշներ: Փորձագիտական խումբն արձանագրեց, որ ՄՈՒՀ-ը չի իրականացրել Ռազմավարական փաստաթղթերի գնահատում, առկա չեն հստակ սահմանված ԳԱՑ-եր, իսկ արդյունքները հիմնականում ընդհանրական և նկարագրողական բնույթի են: ՌԾ-ի մշտադիտարկման համար հստակ պլանավորումներ չեն մշակվել:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ ներքին և արտաքին շահակիցներն ունեն ընդհանուր պատկերացում քոլեջի առաքելության և նպատակների վերաբերյալ, սակայն նրանց ներգրավվածությունը ռազմավարական ուղղությունների որոշման գործընթացում սահմանափակ է և չեն մասնակցում որոշումների կայացնում գործընթացներին:

Քոլեջի ներքին շահակիցներն են՝ ուսանողներ, դասախոսներ, աշխատակիցներ, իսկ արտաքին՝ համայնքը, ծնողները, գործատուները և գործընկերները: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի և՛ ներքին, և՛ արտաքին շահակիցները ընդհանուր առմամբ կիսում են քոլեջի որդեգրած առաքելությունը և սահմանված նպատակները. Միաժամանակ պետք է նշել, որ փորձագիտական այցից պարզվեց, որ ՄՊՔ-ն շահակիցների կողմից ընկալվում է հիմնականում

որպես տարածաշրջանի միակ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունը՝ աշխատաշուկայի համալրման տեսանկյունից:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ գործատուների հետ ընդհանուր քննարկումներ, նրանց շրջանում ուսումնասիրություններ չեն անցկացվում, դրանք արտահայտվում են միայն առանձին որոշ գրույցներով, որոնք առանձին դեպքերում հիմք են հանդիսացել կրթական ծրագրերի ներդրման (մասնավորաբար՝ Բաց լեռնային աշխատանքներ):

Համապարփակ վերլուծություններից պարզ դարձավ, որ, չնայած ՌԾ-ում սահմանված նպատակներին, դրանց իրականացման մեխանիզմները դեռևս լիարժեք չեն աշխատում, աշխատանքային պլաները և հաշվետվությունները չեն համադրվում ՌԾ նպատակների հետ:

Դատողություն: Փորձագիտական խմբի կողմից տեսանելի են ՄՊԲ-ի որոշակի քայլերը ՌԾ նպատակների իրականացման շրջանակում, միևնույն ժամանակ, ՄՊԲ 2024–2029 թթ. ՌԾ իրականացումը պահանջում է նպատակամետ և համակարգված քայլեր, առկա գործընթացները շոշափելի արդյունքներ ապահովելու համար: Խմբի դիտարկմամբ անհրաժեշտ է լրացուցիչ մեխանիզմների ներդրում և կիրառություն՝ ՌԾ-ի արդյունքների մշտադիտարկման և վերաիմաստավորման համար, որպեսզի ծրագիրը հասնի նախատեսված նպատակներին և ապահովի ուսանողների և շրջանավարտների լիարժեք մասնագիտական պատրաստվածությունը:

ՌԾ-ի որոշ ռազմավարական մեխանիզմներ դեռևս չեն գործում ամբողջությամբ, պլան-աշխատանքներն ու հաշվետվությունները չեն համադրվում, և չկա գործողությունների ու ցուցանիշների համապարփակ գնահատում, ինչը կարող է հանգեցնել ոչ լիարժեք զարգացման: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբն առանձնացնում է քոլեջի կարևոր դերն ու նշանակությունը, որպես կրթական հաստատություն: Խմբի դիտարկմամբ՝ Ռազմավարական ծրագրի բոլոր նպատակների լիարժեք իրականացման և ուսանողների ու շրջանավարտների մասնագիտական պատրաստվածության բարձր մակարդակի ապահովման համար՝ ցանկալի է, որ Քոլեջը մշակի և ներդնի շահակիցների կարիքների համակարգված վերհանման մեխանիզմներ, նրանց ակտիվ ներգրավի Ռազմավարական որոշումների կայացման գործընթացում, ստեղծի մշտադիտարկման և արդյունքների վերաիմաստավորման համակարգ, ապահովի դասախոսների մասնագիտական առաջընթացը գործատուների ռեսուրսների միջոցով, արդիականացնի նյութատեխնիկական բազան և անընդհատ վերանայի նախորդ ծրագրերում չկատարված աշխատանքները:

Այս քայլերի հետևողական իրականացման միջոցով Քոլեջը կարող է ապահովել Ռազմավարական ծրագրի բոլոր նպատակների ամբողջական և արդյունավետ իրականացումը, ապահովել ուսանողների և շրջանավարտների անհրաժեշտ մասնագիտական հմտությունների ձևավորումը և աստիճանաբար ավարտին հասցնել նախորդ ծրագրերում չկատարված աշխատանքները, ինչպես նաև խթանել Քոլեջի ճանաչելիությունը և հանրային վստահությունը տարածաշրջանային ու միջազգային հարթակներում:

Եզրահանգում: Հաշվի առելով, որ ՄՊԲ-ն ունի ձևավորված առաքելություն, որը կիսում են ներքին և արտաքին շահակիցները, սահմանված առաքելությանը համահունչ իրականացնում են գործընթացներ, ՄԿԾ-ները համապատասխան են տարածաշրջանի պահանջներին՝ ելնելով

աշխատաշուկայի պահանջներից, առկա է ՌԾ պլան ժամանակացույց, կատարողական, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 1-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառույթն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր: Մեղրու պետական քոլեջի կառավարումն իրականացվում է տնօրենի, Կառավարման, Մանկավարժական, Ուսումնամեթոդական և տնօրենական խորհուրդների կողմից: Կառավարման մարմինների գործունեությունը կանոնակարգվում է քոլեջի կանոնադրությամբ և համապատասխան կանոնակարգերով և աշխատակարգերով: Դասախոսական, ուսանողական համակազմերն ընդգրկված են կառավարման, մանկավարժական և տնօրենական խորհուրդներում: Փորձագիտական այցը ցույց տվեց, որ Կառավարման խորհուրդը սովորաբար հաստատում է տնօրենի կողմից ներկայացվող նախագծերը և ինքնուրույն առաջարկներ կամ նախաձեռնություններ չի ներկայացնում: Միաժամանակ, փորձագիտական այցից պարզվեց, որ ուսանողները աշխատանք չեն ծավալում կայացված որոշումների վերաբերյալ ուսանողական համակազմի լայն շրջանակին իրազեկելու համար: Դասախոսական կազմը որոշումների վերաբերյալ տեղեկանում է ՄԻՍ քննարկումների կամ դասախոսների համատեղ քննարկումների ժամանակ:

Նշենք, որ ըստ դասախոսական և ուսանողական համակազմերից քոլեջի կոլեգիալ կառավարման մարմնի առաջադրման և ընտրության ընթացակարգի ՈւԻՍ նախագահը և տնօրենը առաջադրում են համապատասխան թեկնածությունները, իսկ ԿԻՍ-ն ընտրում է անդամներին:

Նշված խորհուրդների աշխատանքներն իրականացվում են ըստ համապատասխան կանոնակարգերի, որոնք հիմնականում ներդրվել են 2016 թ.-ից: Ընդ որում Ուսումնամեթոդական խորհրդի մի շարք գործառույթներ կրկնում են ամբիոնների, պրակտիկայի բաժնի կամ այլ ստորաբաժանումների գործառույթները (մասնավորաբար՝ պրակտիկայի վերահսկում, առարկաների բովանդակության ՊԿԶ-ներին և գիտական արդի պահանջներին համապատասխանեցման ապահովում, հարցումների նախապատրաստում, կազմակերպում, վերլուծություն և այլն): Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ մի շարք գործառույթներ դեռևս չեն իրագործվել: Մասնավորաբար առարկաների բովանդակության գիտական արդի պահանջներին համապատասխանեցում, հարցումների նախապատրաստում, կազմակերպում և արդյունքների վերլուծություն, պրակտիկաների վերահսկում /վերջինս իրականացվում է ամբիոնների և պրակտիկայի պատասխանատուի կողմից/, դասագրքերի, ուսումնական և ուսումնամեթոդական ձեռնարկների քննարկում:

Քոլեջն ունի երկու տեղակալ՝ ուսումնական և դաստիարակչական աշխատանքների ուղղություններով: Քոլեջն ունի ուսումնական մաս, 2 ամբիոն, մեթոդիստ, հաշվապահ, գնումների համակարգող, մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման պատասխանատու, կադրերի

գծով տեսուչ, որակի ապահովման պատասխանատուներ, արխիվավար, տնտեսվար և այլն: Ստորաբաժանումների և հաստիքային տարբեր պատասխանատուների համար առկա են կանոնակարգեր և պաշտոնների անձնագրեր:

Քոլեջի կառուցվածքի համաձայն տնօրենի երկու տեղակալները հանդես են գալիս Ուսումնական մասի ներքո: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից և փորձագիտական այցից պարզվեց, որ ուսումնական աշխատանքների գծով փոխտնօրենը և Ուսումնական մասի վարիչը նույն գործառույթներն են իրականացնում և համատեղ հաշվետվություն ներկայացնում, տարանջատված չեն պատասխանատվությունները:

Փորձագիտական այցը ցույց տվեց, որ քոլեջի մի շարք ներքին փաստաթղթերում առկա են կառուցվածքային և բովանդակային անհամապատասխանություններ, որոնք ստեղծում են գործառույթների և պատասխանատվությունների բաշխման անորոշություն: Մասնավորապես՝ Ուսումնամեթոդական խորհրդի կանոնադրությունում միաժամանակ նշվում է, որ խորհրդին ղեկավարում է տնօրենը ի պաշտոնե, սակայն նույն փաստաթղթում սահմանվում է, որ խորհրդի նախագահը ընտրվում է առաջին նիստում: Նմանատիպ անհամապատասխանություն արձանագրվեց նաև Արխիվի գործունեության կարգավորման մեջ. կառավարման կառուցվածքի համաձայն այն ենթակա է կադրերի տեսուչին, մինչդեռ Արխիվի կանոնակարգում այն ներկայացվում է որպես տնօրենի անմիջական ենթակայության ստորաբաժանում:

ՄՈՒՀ-ի կազմակերպական կառուցվածքում ներկայացված են ստորաբաժանումների միջև ուղղահայաց կապերը, հորիզոնական կապերը հստակ արտահայտված չեն: Աշխատանքային պլանների ուսումնասիրությունից և փորձագիտական այցից պարզվեց, որ քոլեջում համագործակցային հորիզոնական կապերը զարգացած են, ինչը պայմանավորված է փոքր աշխատակազմով և քոլեջում տիրող համագործակցային մթնոլորտով: 2025-2026 ուսումնական տարում քոլեջը համալրել է հաստիքային ցուցակը որակի ապահովման պատասխանատուի հաստիքով, մինչ այդ այս ուղղությամբ գործընթացների պատասխանատվությունը դրված է եղել դաստիարակչական գծով տնօրենի տեղակալի վրա, սակայն, փորձագիտական այցից պարզվեց, որ նախատեսված գործընթացներն այդ ուղղությամբ դեռևս չէր իրականացվել: Նշենք, որ վարչական աշխատակիցները զբաղեցնում են մի որոշակի հաստիք, իսկ համատեղումը դրսևորվում է դասավանդմամբ:

Քոլեջն ունի 2019-2024 թթ.-ի ռազմավարություն, 2019-2024 թթ.-ի զարգացման ծրագրի գործողությունների պլան և ժամանակացույց, 2024-2029 թթ.-ի զարգացման ծրագիր փաստաթղթերը: Հարկ է նշել, որ մի շարք խնդիրներ կրկնում են նախորդ ՌԾ խնդիրները (մասնավորաբար՝ կառավարման արդյունավետության, ֆինանսական մուտքերի բազմազանեցման, պաշտոնական կայքէջի ստեղծման ու շահագործման, էլեկտրոնային գրադարանի ստեղծման և այլ ուղղություններով): 2019-2024 թթ.-ի զարգացման ծրագրի գործողությունների պլան և ժամանակացույցը ներառում է նպատակի կամ զարգացման ուղղությանն համապատասխան միջոցառում, գործողություններ, արդյունքներ, ժամկետ, ներդրում, ֆինանսական միջոց, ռիսկեր բաժինները: Յուրաքանչյուր միջոցառման համար նշվում են մի շարք գործողություններ, նաև՝ մի շարք արդյունքներ, որոնք տարանջատված չեն ըստ գործողությունների և, թերևս, չեն համապատասխանում որոշակի չափելի արդյունքի: Մասնավորաբար, որպես արդյունքներ նշվում են՝ խորհրդի անդամները անձնապես հետաքրքրված են քոլեջի զարգացման և մասնագիտական կադրերի պատրաստման գործում, քոլեջի առկա գույքը ենթակա է օգտագործման, տեսանելի են

փաստացի ռեսուրսները և դրանց սղությունը և այլն: Ժամկետը սահմանվում է ամբողջ միջոցառման համար, իսկ ֆինանսական հստակ նախատեսումներ առկա չեն, անդրադարձ է կատարված ֆինանսավորման ձևին՝ ներքին ռեսուրսներ, արտաքյուջե, ծառայությունների դիմաց փոխհատուցում և այլն:

2024-2029 թթ.-ի զարգացման ծրագիրը ներառում է նաև գործողությունների պլան-ժամանակացույց: Այս փաստաթղթում պլանավորումը ներառում է նաև արդյունքի վերահսկողություն, գնահատում և պատասխանատուներ բաժինները: Ընդ որում պատասխանատուները ևս նշվում են ըստ միջոցառման և հաճախ հանդես է գալիս տնօրենություն, ուսումնական մաս կամ մի շարք պատասխանատուների համախումբ: Այս պարագայում ևս սահմանված արդյունքները հստակ չափելի չեն (իրականացված ակնառու գործողություններ՝ ի նպաստ քոլեջի, հագեցած գրադարանային ֆոնդ, ակտիվ համագործակցություն, կարճաժամկետ դասընթացներ և այլն): Քոլեջը չունի սահմանված հստակ ցուցիչներ: Հարկ է նշել, որ առանձին միջոցառումների պարագայում առկա է նախատեսված որոշակի ֆինանսական միջոց, այնուամենայնիվ փորձագիտական ուսումնասիրություններից և այցից պարզվեց, որ, ամբողջ ՌԾ իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցի հստակ հաշվարկ քոլեջը չի իրականացրել: Ժամկետները հաճախ միջոցառման սկիզբն է նշում, ոչ թե արդյունքի ձեռքբերման ժամկետը կամ ներառում է ՌԾ ամբողջ ժամանակահատվածը:

Ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները գլխավորապես բխում են պարբերական կանոնակարգային գործառնության շրջանակներից, տեսանելի չէ փոխկապակցվածություն ռազմավարական նպատակների հետ: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ աշխատանքային պլաններում գործողությունները հիմնականում կրկնվում են ըստ տարիների: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ կրկնվող գործողությունները և հաշվետվություններում վերլուծական հիմքի բացակայությունը քոլեջի ղեկավար կազմը նկատելի խնդիր է համարում:

ՄՈՒՀ-ը ստորաբաժանումների և պատասխանատուների պլանների վերահսկողության և մշտադիտարկման մեխանիզմ դիտարկում է հաշվետվությունները: Բոլոր ստորաբաժանումները և պատասխանատուները հաշվետվություններ են ներկայացնում ըստ աստիճանակարգման: Հաշվետվություններում ևս նկատելի է հիմնականում ըստ տարիների կրկնվող գործընթացների իրագործման վերաբերյալ տեղեկատվություն: Առանձին որոշ հաշվետվություններ ներառում են տվյալներ, մասնավորաբար՝ կադրերի տեսուչի, մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուի, մեթոդիստի (որ ներկայացված է ուսումնամեթոդական խորհրդի հաշվետվությամբ), վերջին ուսումնական տարվա որոշ հաշվետվություններ ներառում են SWOT վերլուծություններ, սակայն տեսանելի չեն համապատասխան հիմնավորումներ և վերլուծական հիմք:

Հարկ է նշել, որ տնօրենի հաշվետվությունը որոշ տվյալներ է ներառում, մասնավորաբար՝ ուսանողների թվակազմ՝ ըստ մասնագիտությունների, նյութական հիմնական ռեսուրսների ցանկ, դասախոսական կազմ, առաջադիմություն, ամփոփիչ ատեստավորման և դաստիարակչական աշխատանքների ուղղություններով: Վերջին ուսումնական տարվա հաշվետվությունը այս դեպքում ևս ներառում է SWOT վերլուծություն:

Հաշվետվությունները չեն անդրադառնում ՌԾ նպատակների և խնդիրների կատարմանը:

Հարկ է նաև նշել, որ, չնայած առկա է Վարչական աշխատողների և դասախոսների գնահատման, խրախուսման, ֆինանսական շահադրդման կամ պատասխանատվության ենթարկելու ընթացակարգ՝

հաստատված 2019 թ.-ին, սակայն փաստաթուղթը դեռևս կիրառելիություն չի ունեցել: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ Կադրերի տեսուչը մասնակցել է վերապատրաստումների՝ զարգացնելով կարողությունները իր պարտականություններով պայմանավորված գործառույթների իրականացմանն ուղղված:

Վերջին 3 տարիների ֆինանսական հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջի եկամուտները ձևավորվում են ՀՀ բյուջեից մուտքերով և վճարովի համակարգում սովորող ուսանողների վարձավճարներով, ընդ որում վերջինս կազմում է միայն ընդհանուր եկամուտների շուրջ 6%-ը: Ծախսերը գլխավորապես ուղղված են աշխատավարձերի վճարմանը շուրջ 82-89 % (ընդ որում՝ 2024 թ.-ին նվազել է մինչև 82 %), կրթաթոշակի համար՝ շուրջ 6-8 %, ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերման ծախսեր՝ շուրջ 5-10 % (ընդ որում՝ 2024 թ.-ին աճել է մինչև 10 %): Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերման ծախսերը ներառում են գրենական և գրասենյակային ապրանքներ, կենցաղային նյութեր, շենքերի և կառույցների ընթացիկ նորոգում և պահպանում, հատուկ նպատակային նյութեր, SS և այլ ծառայություններ: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ քոլեջի եկամուտներն աճել են՝ պայմանավորված ուսանողների թվի աճով, մասնավորաբար՝ 2024 թ.-ին եկամուտները 2022 թ.-ի նկատմամբ աճել է շուրջ 20 %-ով: Սակայն ըստ ՌԾ նպատակների ֆինանսական պլանավորում չի իրականացվում:

Քոլեջի՝ 2024-2029 թթ.-ի զարգացման ծրագիրը, ինչպես նաև վերջին ուսումնական տարվա որոշ հաշվետվություններ ներառում են որոշ տվյալներ և SWOT վերլուծություն, սակայն առկա չեն այդ տվյալների վերլուծություններ և նախադեպեր, նաև՝ որոշումների կայացման հիմքում համակողմանի վերլուծությունների հիմքեր: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ քոլեջը հիմնականում կարևորում է դիմորդների և ուսանողների թվի աճը, և վերջինս պայմանավորեցնում է քոլեջի վարկանիշի բարձրացմամբ, սակայն առկա չեն այս հանգամանքի հիմնավորումներ: Միաժամանակ այցից պարզվեց, որ քոլեջը խնդիր է համարում տարածաշրջանում երիտասարդների արտահայտված հոսքը մայրաքաղաք ու սա դիտում է որպես ռիսկ:

Քոլեջն ունի խորհրդատվությունների վերաբերյալ որոշ հարցումների արդյունքներ և դասախոսների կարիքների գնահատման լրացված հարցաթերթիկներ, սակայն փորձագիտական այցից պարզվեց, որ շահակիցները չեն մասնակցել հարցումների: Առկա չեն նաև այս հարցումների վերլուծություններ և դրանց կիրառելիություն: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզվեց, որ սերտ է կապը քոլեջի տնօրենի և ուսանողների միջև, առկա է նաև համապատասխան հարթակ, որտեղ ուսանողները կարող են ներկայացնել խնդիրներ, առաջարկություններ և սրանք, ըստ ֆինանսական հնարավորությունների տնօրենի ուշադրության ներքո են: Մասնավորաբար իրականացվել են առանձին փոքր նորոգումներ, բարելավումներ: Հարկ է նշել, որ վերջին 2 տարում ներդրվել է Բաց լեռնային աշխատանքներ մասնագիտությունը, ինչը պայմանավորված է տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջարկով, և այդ ԿԾ ներդրումը առանձին գործատուների հետ երկխոսության արդյունք է: ՄՈՒՀ-ի արտաքին և ներքին գործոնների ուսումնասիրման այլ մոտեցումներ և նախադեպեր առկա չեն:

Չնայած քոլեջը ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման ինքնավերլուծությունում կարևորել է ՄՈՒՀ-ի գործընթացների իրականացումը ըստ ՊԻԳԲ շրջափուլի, սակայն այս ուղղությամբ դեռևս հստակ քայլեր առկա չեն: Փաստաթղթերի և գործընթացների ուսումնասիրման արդյունքում կարելի է արձանագրել հետևյալ փաստերը: Քոլեջը մի շարք փաստաթղթեր է ներդրել, որոնք հիմնականում 2016 թ.-ին, 2019 թ.-

ին կամ 2025 թ.-ին: Փաստաթղթերի մշակման, դրանց ներդրման, ընթացակարգերի գնահատման և բարելավման գործընթացները դեռևս համակարգված չեն: Առկա են փաստաթղթեր, որոնք չեն կիրառվում (Վարչական աշխատողների և դասախոսների գնահատման, խրախուսման, ֆինանսական շահադրդման կամ պատասխանատվության ենթարկելու ընթացակարգ, Որակի կենտրոնի կողմից ներքին շահակիցների կարիքների գնահատման ընթացակարգ և այլն): Ուսումնական գործընթացի հետ առնչվող և այլ մի շարք փաստաթղթեր ունեն բովանդակային և ձևաչափային խնդիրներ (ուսումնական պլաններ, պրակտիկաների ծրագրեր, հաշվետվություններ, որոշ կանոնակարգեր և ընթացակարգեր և այլն): Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ քոլեջը մի շարք փաստաթղթերի բացակայությունը մեկնաբանում է, որ դրանք չեն պահպանվել՝ պայմանավորված դրանք պահպանելու մշակույթի բացակայությամբ կամ որոշակի այլ խնդիրների առաջացմամբ: Հարկ է նշել, որ բարելավմանն ուղղված որոշ քայլեր նկատելի են հաշվետվությունների ձևաչափերում: Ստորաբաժանումների և պատասխանատուների կողմից իրականացվող գործընթացները պլանավորվում են ըստ աշխատանքային պլանների և իրականացվում են, սակայն գնահատման և այդ հենքով բարելավման համակարգային գործընթացներ առկա չեն:

Հրապարակումները սոցիալական հարթակներում է և պաշտոնական կայքում, որտեղ առկա չէ գործող կրթական և այլն գործընթացների արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Մեղրու պետական քոլեջում ձևավորված է կառավարման կառուցվածք: Այս կառավարման մոդելը արտացոլում է հաստատության տարբեր մակարդակների գործունեության կազմակերպվածությունը և կանոնակարգային հենքը: Կառավարման մարմինների գործունեությունը կանոնակարգված է համապատասխան իրավական փաստաթղթերով, ինչը վկայում է կառավարման իրավական հենքի ձևավորված լինելու մասին: Միաժամանակ, փորձագիտական խումբը նշում է, որ որոշ կանոնակարգերում առկա են բովանդակային և կառուցվածքային անհամապատասխանություններ, որոնք խոչընդոտում են գործառնական գործընթացների հստակեցմանը և կարող են հանգեցնել պատասխանատվության և ենթակայության անորոշությունների:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ քոլեջի կառավարման մարմիններում ներգրավված են շահակիցներ, ինչը դրական նախադրյալ է ներգրավվածության և համատեղ որոշումների կայացման մշակույթի զարգացման համար: Սակայն, շահակիցների՝ կառավարման գործընթացներում նախաձեռնողականությունը սահմանափակ է, նրանք հիմնականում հանդես են գալիս առավելապես տեղեկացվողի, ոչ թե նախաձեռնողի դերում: Այս միտումը սահմանափակում է մասնակցային կառավարման գործնական դրսևորումները: Բացի այդ, ուսանողական խորհրդի կողմից որոշումների և քննարկումների արդյունքների հաղորդման բացակայությունը կարող է նվազեցնել թափանցիկության և հաշվետվողականության մակարդակը:

Քոլեջի կառավարման համակարգում փաստաթղթային սահմանումները և իրական գործառույթների իրականացումը ամբողջությամբ համահունչ չեն: Ուսումնամեթոդական խորհրդի պարտականությունները մասամբ կրկնում են ամբիոնների և պրակտիկայի բաժնի գործառույթները, իսկ խորհրդի մի շարք սահմանված լիազորություններ փաստացի չեն իրականացվում: Փաստաթղթերում առկա այս հակասությունները և գործառույթների համընկնումները նվազեցնում են կառավարման

գործընթացների հստակությունը և կարող են սահմանափակել արդյունավետությունն ու հաշվետվողականությունը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ քոլեջում առկա ուղղահայաց կառավարման մոդելը ներկայացված է կազմակերպական կառուցվածքում, բացի այդ քոլեջում գործում է արդյունավետ համագործակցային միջավայր, որը պայմանավորված է փոքր աշխատակազմով և ոչ ֆորմալ հաղորդակցությամբ: Վերջինս նպաստում է աշխատանքային փոխօգնությանը: Այդուհանդերձ, հորիզոնական համագործակցային կապերը փաստաթղթային մակարդակում հստակ արտահայտված չեն, ինչը սահմանափակում է գործընթացների ինստիտուցիոնալացված բնույթը: Մինչդեռ դրանց հստակ արտահայտումը երաշխավորման հիմք կստեղծի քոլեջում գործող համագործակցային կապերը պահպանել անկախ անձերի փոփոխությունից և կնպաստեն այս ուղղությամբ լավ փորձի փոխանցմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում որակի կառավարման համակարգի ամրապնդմանն ուղղված նախնական քայլերը համապատասխան հաստիքի ներդրմամբ: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը նշում է, որ որակի ապահովման ոլորտում նախատեսված գործընթացները դեռևս սկզբնական գործարկման փուլում են, իսկ որոշ դեպքերում դրանց իրականացումն ունի ֆորմալ բնույթ:

Փորձագիտական խումբը գնահատում է, որ քոլեջը ձևակերպել է ռազմավարական պլանավորման փաստաթղթեր և ներառել է պլան-ժամանակացույցներ: Սակայն պլանավորումը ամբողջական չէ. գործողությունները չունեն չափելի արդյունքներ, գնահատման հստակ հիմքեր և ֆինանսական հաշվարկներ, ինչի պատճառով փաստաթուղթը չի գործում որպես իրական կատարման պլան: Անհրաժեշտ է ռազմավարական փաստաթղթերի վերամշակում՝ հիմնվելով խնդիրների ու հնարավորությունների վերլուծության վրա և սահմանելով հստակ ցուցանիշներ և ֆինանսական հիմնավորում՝ ապահովելու համար հաշվետվողականությունն ու իրականացման արդյունավետությունը:

Փորձագիտական խումբը նկատում է, որ քոլեջը սկսել է ներառել վերլուծություններ և SWOT, սակայն դրանք ներկայումս ձևական են. բացակայում են հիմնավորումներ, պատճառահետևանքային եզրակացություններ և ռազմավարական նպատակների հետ կապը: Ստորաբաժանումների պլաններն ու հաշվետվությունները նույնպես ներկայացվում են առանց վերլուծական մեկնաբանությունների և արդյունքների գնահատման, ինչը ցույց է տալիս, որ գնահատման և դրա հիմքով բարելավման մշակույթը դեռևս ձևավորման փուլում է:

Չնայած քոլեջն ունի աշխատակիցների խրախուսման և գնահատման ընթացակարգ, այն դեռևս չի գործարկվել, ինչը սահմանափակում է կատարողականի և արդյունավետության վրա հիմնված կառավարման գործիքների կիրառելիությունը:

Կարևոր է, որ քոլեջի եկամուտները որոշակի աճ են գրանցել՝ պայմանավորված ուսանողների թվի աճով: Սակայն ֆինանսական կառավարման վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջի ֆինանսավորման աղբյուրները խստ սահմանափակ են, ինչը նվազեցնում է քոլեջի ֆինանսական կայունությունն ու զարգացման հնարավորությունները: Միաժամանակ, ՌԾ-ի համատեքստում ֆինանսական պլանավորման բացակայությունը ռիսկ է ռազմավարական նպատակների իրագործման համար:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ քոլեջում առկա են որոշակի տվյալների հավաքագրման և դիտարկման փորձառություններ Մասնավորապես նոր մասնագիտության ներդրումը,

պայմանավորված են գործատուների հետ համագործակցությամբ, դրական նախադեպ է արտաքին շահակիցների ներգրավման առումով: Սակայն նկատելի չեն վերլուծությունների կիրառված որոշումների կայացման ձևավորված մոտեցումներ:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջում պլանավորման, գնահատման և բարելավման գործընթացները դեռևս համակարգված չեն: Փաստաթղթերի մշակման, կիրառման և արդիականացման փուլային տրամաբանությունը բացակայում է, իսկ առանձին փաստաթղթեր փաստացի չեն կիրառվում: Սա նվազեցնում է կառավարման համակարգի ամբողջականությունը և շարունակական բարելավման սկզբունքի իրագործման հնարավորությունները:

Խումբը նշում է, որ, չնայած առկա են տեղեկատվության հրապարակայնության համար սոցիալական հարթակներ և պաշտոնական կայք, սակայն կրթական գործընթացների արդյունավետության և կառավարման որոշումների թափանցիկության ապահովման ուղղությամբ դեռևս չեն կիրառվել և առկա են բացթողումներ:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՊԲ-ի կառավարման համակարգում առկա են կառուցվածքային և բովանդակային անհամապատասխանություններ, մասնակցային կառավարման մեխանիզմները թերի են գործում, շահակիցներն ակտիվորեն ներգրավված չեն ռազմավարական կառավարման գործընթացում, շահակիցների և ուսանողական կառույցների նախաձեռնողականությունը թույլ է, պլանավորման և գնահատման գործընթացները համակարգված չեն, իսկ առկա փաստաթղթերը հաճախ ֆորմալ բնույթ են կրում՝ առանց վերլուծական և արդյունքային հենքի, ձևավորված չէ հետազոտահենք կառավարման մոտեցումներ, բացակայում է ՌԾ համատեքստում հստակ ֆինանսական պլանավորումը, իսկ ֆինանսավորման աղբյուրները խիստ սահմանափակ են, մի շարք փաստաթղթեր ոչ կիրառելի են, իսկ տեղեկատվության հրապարակայնությունը թերի է, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՊԲ-ն չի բավարարում չափանիշ 2-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր: Մեղրու պետական քոլեջն իրականացնում է միջին մասնագիտական 5 կրթական ծրագիր առկա համակարգում՝ «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում», «Հաշվապահական հաշվառում», «Սպասարկման կազմակերպում», «Բաց լեռնային աշխատանքներ», «Զբոսաշրջություն»: Հեռակա համակարգում իրականացվում է միջնակարգ կրթության հիմքով 2 մասնագիտությամբ՝ «Հաշվապահական հաշվառում» և «Նախադպրոցական կրթություն»: Ընդ որում 2023-2024 ուստարվանից «Զբոսաշրջություն» մասնագիտությամբ ընդունելություն չի եղել:

Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցից պարզվեց, որ Քոլեջի կառավարման մարմինները այս մասնագիտությունը դիտարկում են որպես առաջիկա տարիներին կրկին վերագործարկվող մասնագիտություն, չնայած որ չունեն համապատասխան ուսումնասիրություններ:

2024 թ.-ից Քոլեջում ներդրվել է «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտությունը, որն ընդգրկվել է պետության համար գերակա մասնագիտությունների ցանկում: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ այս մասնագիտության ներդրման համար հիմք է հանդիսացել համայնքում Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի առկայությունը և այդ ուղղությամբ պրակտիկ ոլորտի մասնագետների հետ քննարկումները: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ գործատուները մեծ կարոնություն են տալիս նաև քոլեջում «Նախադպրոցական կրթություն» կրթական ծրագրի իրականացմանը, քանի որ շրջանավարտները համալրում են տարածաշրջանի աշխատաշուկան: Հարկ է նշել, որ քոլեջը աշխատաշուկայի վերլուծություն նոր ներդրված և արդեն գործող կրթական ծրագրերի ուղղությամբ չի իրականացրել: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզվեց, որ կրթական ծրագրերը մշակվում և ներդրվում են ըստ ՊԿԶ-ների: Կրթական ծրագրերից ոչ մեկը դեռևս դուալ ձևաչափով չի իրականացվում:

ՄՈՒՀ-ում կրթություն է ստանում 190 ուսանող:

ՄՈՒՀ-ի դասախոսական կազմը չի մասնակցում պետական կրթական չափորոշիչների կազմմանը և վերանայմանը:

Բացի հիմնական հանրակրթական առարկաներից և մասնագիտական մոդուլային ծրագրերից, ուսումնական պլաններում առկա են նաև առարկաներ, որոնք ներդրվել են ընտրովի և պահուստային ժամերի հաշվին: Պահուստային 74 ժամը հատկացվել է Վարվելակերպի հիմունքներ առարկային: Ուսումնական պլաններում առկա են ընտրովի և նախասիրական առարկաներ: Մասնավորաբար, «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» մասնագիտության շրջանակներում որպես նախասիրական դասընթացներ նախատեսվել են Բարոյագիտություն, Գեղագիտություն, Վարվելակերպ, Գործարար հարաբերությունների էթիկա: «Հաշվապահական հաշվառում» և «Սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտությունների պարագայում պահուստային ժամերից 54 ժամ հատկացվել է Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովում մոդուլին: «Սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտության դեպքում որպես նախասիրական նախատեսված են Գեղագիտության հիմունքներ և Գործարար հաղորդակցության էթիկա մոդուլները, որոնց սակայն ժամեր հատկացված չեն:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ քոլեջը չունի հստակ մոտեցում ընտրովի և նախասիրական առարկաների որոշակիացման համար, նաև չունի դրանց ներդրման արդյունավետության գնահատման մոտեցումներ: Ներդրման համար հիմք է հանդիսացել շարունակական կրթության պարագայում բուհական կրթության հետ տարբերությունների նվազեցումը:

Քոլեջը կիրառում է մի շարք փաստաթղթեր ուսումնական գործընթացի պլանավորման համար: Աշխատանքային թեմատիկ պլանը ներառում է թեմաները, հատկացված ժամաքանակը, պարապմունքի տեսակը (տեսական կամ գործնական): Ուսումնական նյութ փաստաթուղթը ներառում է համապատասխան թեմայի նյութը և համապատասխան արդյունքների ստուգման հարցեր, որոնք

առավելապես տեսական գիտելիքի ստուգման հարցեր են: Ուսումնառության պլան փաստաթուղթը ներառում է թեման, հատկացվող ժամերը, ուսումնառության արդյունքները, կատարման չափանիշները, պարապմունքի նպատակը: Այս նույն փաստաթղթում ուսումնառության գործընթացն է ներկայացվում ըստ փուլերի՝ դասի թեմայի և նպատակների ներկայացում, բովանդակության ներկայացում, գործնական աշխատանք (մասնավորաբար՝ «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» կրթական ծրագրի շրջանակներում կազմում են ավտոտրանսպորտային կազմակերպության կառավարման կառուցվածքի սխեմա և ներկայացնում դասին), դասի ամփոփում, առաջադրանքի կատարում, հետադարձ կապ: Յուրաքանչյուր փուլի համար նշվում է մեթոդը և ուսումնառության ռեսուրսները: Դասավանդման մեթոդներին անդրադառնալով տեսանելի է, որ փոխգործուն մեթոդները գերակայում են, բացի այդ կարևորվում է տեխնիկական միջոցների գործածումը: «Սպասարկամ կազմակերպում» մասնագիտության շրջանակներում գործնական աշխատանքները հիմնականում իրավիճակային խաղերի, խմբային աշխատանքների, դեպքերի վերլուծության (case study) միջոցով են իրականացվում (օրինակ՝ կազմել աշխատակազմի բաժանման տարբերակ, եթե ուսանողը այդ կազմակերպության ղեկավարն է, ներկայացնել, թե ինչպես է այդ բաժանումը օգնում բարձրացնել սպասարկման որակը և հաճախորսների գոհունակություն): Հաշվապահական հաշվառում ՄԿԾ-ում ուսանողներին տրամադրվող առաջադրանքները հիմնականում տեսական բնույթ են կրում և չեն կապակցվում գործնական միջավայրի խնդիրների հետ: Առաջադրանքները, որպես կանոն, վերցված են ուսումնական ձեռնարկներից և ներկայացնում են ստանդարտ օրինակներ, որոնք հաճախ չեն արտացոլում ընթացիկ տնտեսական իրողությունները կամ օրենսդրական փոփոխությունները: Օրինակ՝ ուսումնառության նյութում ներառված «Աշխատավարձի հաշվարկի օրինակները» հենվում են նախկին հարկային դրույթների վրա և հաշվարկում չի կիրառվում 2023-ից ուժի մեջ մտած եկամտային հարկի միասնական սակագինը, և հաշվարկը չի իրականացվում պարտադիր կուտակային վճարի նոր հաշվարկային ձևաչափով:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները չեն դիտարկում որևէ իրական կազմակերպության հաշվապահական փաստաթղթեր կամ հաշվետվություններ, չեն իրականացնում այդպիսի փաստաթղթերի վերլուծություն:

Քոլեջում դասախոսների կողմից կիրառվող դասավանդման մեթոդների ընտրության միասնական մոտեցում առկա չէ: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից և փորձագիտական այցից ու դասախոսներից պարզվեց, որ դասախոսները դասավանդման գործընթացում կարևորում են ուսանողների ներառականության ապահովումը, փոխգործուն մեթոդների և տեխնիկական միջոցների գործածումը: Նաև պարզվեց, որ մեթոդիստի ու ամբիոնների վարիչների առանձին խորհրդատվություններն ու քոլեջում դասախոսների մշակույթը նպաստել են այդ մեթոդների տարածմանը: Այդուհանդերձ հարկ է նշել, որ փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզվեց, որ առանձին որոշ դեպքերում առկա են դասընթացներ, որոնց շրջանակում լիարժեքորեն չի ապահովվում ուսանողների ներգրավվածությունը կամ առկա է խնդիր կապված դասավանդվող նյութի ակադեմիականության հետ:

Հարկ է նշել, որ դիպլոմային և կուրսային աշխատանքներ չեն իրականացվում քոլեջում: Ուսանողները տարբեր դասընթացների, մոդուլների շրջանակներում ռեֆերատներ են գրում, սակայն այդպիսի աշխատանքները ընդհանուր առմամբ հետազոտական, վերլուծական բնույթ չեն կրում և ըստ

կառուցվածքի էլ հետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներին չեն համապատասխանում: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզվեց, որ առկա են որոշ դասընթացների օրինակներ, երբ դասախոսի հանձնարարությամբ ուսանողները ուսումնասիրություն են իրականացրել տվյալ դասընթացի նպատակներին համապատասխան և տարածաշրջանի խնդիրների հետ փոխկապակցմամբ: Չնայած այս աշխատանքները ևս հստակ հետազոտական աշխատանքների իրականացման փուլերն ու կառույցները չեն ներառում:

Ուսումնական պլաններում առկա են պրակտիկայի հետևյալ տեսակները՝ ուսումնական պրակտիկա (տեսական ուսուցմամբ և առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկա:

Պրակտիկաները կազմակերպվում և անցկացվում են ըստ համապատասխան ընթացակարգի: Ուսումնական պրակտիկաներն հիմնականում անցկացվում են քոլեջում, առանձին դեպքերում կազմակերպում են ճանաչողական այցեր որոշ կազմակերպություններ, մասնավորաբար՝ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Կապանի մասնաճյուղ, Սյունիքի տարածաշրջանային պետական քոլեջ: Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներն անցկացվում են գործընկեր կազմակերպություններում՝ գործատուների հետ համագործակցությամբ: Պրակտիկաների իրականացման շրջանակներում քոլեջը պայմանագրեր և հուշագրեր ունի շուրջ 15 գործընկեր կազմակերպությունների հետ բոլոր ՄԿԾ-ների շրջանակներում: Ընդ որում դրանցից 2 հուշագրերի (կնքված 2025 թ.-ին) շրջանակներում համագործակցությունն ուղղված է ճանաչողական բնույթի այցերի՝ «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» և «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտությունների շրջանակներում:

Տարբեր կրթական ծրագրերի շրջանակներում ըստ ուսումնական պլանների ուսումնական պրակտիկաներ են նախատեսված 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ կիսամյակներում համապատասխան մոդուլների շրջանակներում, 1-5 շաբաթ տևողությամբ: Արտադրական պրակտիկաներ են նախատեսված 4-րդ, 6-րդ կամ 7-րդ կիսամյակներում 3-6 շաբաթ տևողությամբ: Նախաավարտական պրակտիկան նախատեսված է 6-րդ կամ 7-րդ կիսամյակում:

Պրակտիկաների իրականացման համար առկա են ծրագրեր: Սակայն փորձագիտական այցից պարզվեց, որ գործատուները միշտ չէ որ ծանոթ են պրակտիկաների նպատակներին և շատ դեպքերում առաջնորդվում են իրենց կազմակերպությունում եղած հնարավորություններով՝ չձաձկելով համապատասխան արտադրական պրակտիկայով սահմանված բոլոր նպատակների ու խնդիրների տիրույթը: Պրակտիկաների կազմակերպման գործընթացը վերապահված է ամբիոններին և Պրակտիկայի պատասխանատուին, միաժամանակ վերահսկվում է Ուսումնական մասի կողմից:

Մոդուլի յուրացման գնահատման թերթը նշում է յուրաքանչյուր արդյունքի անցողիկ լինելը կամ ոչ յուրաքանչյուր ուսանողի համար, անդրադարձ չկա գնահատման քայլին և կատարման չափանիշներին: Այս թերթիկների ուսումնասիրության արդյունքում նկատելի է գլխավորապես տեսական գիտելիքի ստուգման միտում, սակայն առկա են նաև գործնական առաջադրանքներ:

ՄՈՒՀ-ում առկա է «Ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և բողոքարկման» կանոնակարգ: Գնահատումն իրականացվում է 10 միավորային համակարգով: ՄՊԲ-ում քննություններով ամփոփվում են միայն առաջինից երկրորդ կուրս հանրակրթական երեք առարկաներից նախատեսված

փոխադրական պետական քննությունները: Մնացած առարկաները և մոդուլները ամփոփվում են կամ ստուգարքների կամ տարբերակված ստուգարքների ձևով: Գիտելիքների ընթացիկ գնահատման հստակ չափանիշներ քոլեջի կողմից սահմանված չէ: Փորձագիտական այցից պարզվեց, ընթացիկ ստուգման ժամանակ դասախոսը ուսանողի ներկայությունը և ակտիվությունը նվազագույն միավորի գնահատման պարագայում, իսկ առավել բարձր միավորի համար՝ դիտարկում են գործնական պարապմունքներին ուսանողի պատրաստվածության մակարդակը, ուսանողի կատարած ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը: Փորձագիտական այցից նաև պարզվեց, որ ուսանողները երբեմն տեղյակ չեն իրենց գնահատականներից:

Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ուսանողները կարող են փոխել իրենց գնահատականը տեղում իրենց անհամաձայնությունը ներկայացնելով տվյալ դասախոսին կամ դիմելով ամբիոնի վարիչին, կուրսղեկին կամ վարչական օղակին: Գնահատականի բողոքարկման դեպքեր գրանցվել են և քոլեջը հիշատակում է դեպք, երբ գնահատականը բարձրացվել է, այդուամենայնիվ բողոքարկման բոլոր դեպքերը հստակ արձանագրած և ուսումնասիրված չեն քոլեջի կողմից:

Ուսանողների գնահատման համար բավականին տարածված է թեստային առաջադրանքների միջոցով ստուգումը, որոնք առավելապես տեսական գիտելիքի ստուգման են միտված, սակայն առկա են նաև գործնական առաջադրանքներ, որոնք «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» մասնագիտության պարագայում իրավիճակային խնդիրների բնույթ են կրում, կամ մասնավորաբար բեռնափոխադրման պատվեր են ձևակերպում ըստ համապատասխան ձևաթերթի, կամ երթուղու պլանավորման, ժամանակացույցի վերլուծության և վերահսկման, հաշվետվության պատրաստման աշխատանքներ: «Սպասարկամ կազմակերպում» մասնագիտության պարագայում նույնպես հիմնականում իրավիճակային խնդիրների բնույթ են կրում, մասնավորաբար, որևէ սպարարկման կազմակերպության գործունեության շրջանակներում առաջացած խնդիրների վերլուծություն, լուծումների առաջարկում, աշխատակազմի գործառնությունների բաշխում, վերլուծություն, սպասարկման որակին առնչվող խնդիրների հնարավոր լուծումների առաջարկության աշխատանքներ: Հաշվապահական հաշվառման պարագայում ևս գիտելիքների ստուգումը կրում է թեստային բնույթ բայց առկա են նաև թեմային համապատասխան որոշ խնդիրներ:

Բոլոր պրակտիկաների համար ուսանողները լրացնում են օրագրեր, որտեղ նշում են ըստ օրերի իրենց կողմից կատարված աշխատանքները: Առկա են նաև պրակտիկաների հաշվետվություններ: Ուսումնական պրակտիկայի հաշվետվությունը ներառում է ուսանողի վերլուծություն բաժինը, որտեղ ուսանողը ներկայացնում է, թե ինչ է արել և ուսումնասիրել պրակտիկայի ընթացքում: Արտադրական/նախաձարատական պրակտիկայի հաշվետվությունը ներառում է պրակտիկայի նպատակը, խնդիրները, ձեռք բերված հմտություններ, արդյունքներ և առաջարկություններ, եզրակացություններ, գրականություն: Հարկ է նշել, որ ուսանողի վերլուծության, հետազոտության նախադեպեր առկա չեն: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ պրակտիկաները գնահատվում են նկատի ունենալով գործատուի կողմից տրված բնութագիրն ու ուսանողի կողմից ներկայացված հաշվետվությունը, սակայն սահմանված հստակ գնահատման չափանիշներ առկա չեն:

Ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների հարցատոմսերի ուսումնասիրությունից և փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ստուգում են տեսական գիտելիքները, սակայն հանձնաժողովի նախագահը կարող է նաև իրավիճակային խնդիրների ձևով հավելյալ հարցեր տալ՝

պարզելու գործնական կողմնորոշման մոտեցումները: Նման մոտեցումը ընդունված է բոլոր մասնագիտություններում:

ՄՈՒՀ-ը կրթական ծրագրերի բենչմարքինգ չի իրականացրել, մշտադիտարկման և բենչմարքինգի իրականացման կարգ և հստակ մեխանիզմներ ներդրված չեն: ՄՈՒՀ-ում ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման կանոնակարգ ևս ներդրված չէ: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ ՄԿԾ-ների փոփոխությունների վերաբերյալ քննարկումներ տեղի են ունենում մեթոդական խորհրդում՝ պայմանավորված ՊԿԶ-ների փոփոխություններով:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը, վերլուծելով ՄՊԲ-ում իրականացվող ՄԿԾ-ների մշակման, իրագործման և գնահատման գործընթացները, եզրակացնում է, որ կրթական գործունեությունը հիմնականում ձևավորվում է ՊԿԶ-ների հիման վրա և ապահովում է ուսումնական գործընթացի կառուցվածքային ամբողջականությունը: Քոլեջի կողմից կիրառվող ծրագրային փաստաթղթերի համակարգը, ուսումնական պլանների կառուցվածքը և դասավանդման փոխգործուն մեթոդների կիրառումը վկայում են այն մասին, որ կրթական գործընթացի կազմակերպման ոլորտում առկա է մեթոդաբանական հիմք և ուսանողակենտրոնության տարրերի ձևավորման միտում:

Առանձնապես դրական է այն հանգամանքը, որ քոլեջը վերջին տարիներին ընդլայնել է մասնագիտությունների շրջանակը՝ ներառելով պետության համար առաջնահերթ համարվող «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտությունը: Սա վկայում է քոլեջի պատրաստակամության մասին՝ արձագանքելու տարածաշրջանի տնտեսական և արդյունաբերական կարիքներին: Նման մոտեցումը, եթե համալրվի աշխատաշուկայի տվյալահեն վերլուծությամբ, կարող է նպաստել շրջանավարտների աշխատաշուկայում մրցունակության բարձրացմանը և տեղական տնտեսության պահանջների բավարարմանը:

Դասավանդման գործընթացում նկատվում է մեթոդական աշխատանքների ակտիվացում. մեթոդիստների և ամբիոնների վարիչների կողմից իրականացվող խորհրդատվությունները, դասալսումների փորձը և փոխգործուն մեթոդների կիրառման խթանումը նպաստում են դասավանդման որակի աստիճանական բարձրացմանը: Սա կարևոր հիմք է ուսանողների ներգրավվածության և ուսումնառական մոտիվացիայի բարձրացման համար:

Միաժամանակ, փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ կրթական ծրագրերի մշակման գործընթացները դեռևս հիմնված չեն համակարգային կարիքների վերլուծության և աշխատաշուկայի հետադարձ կապի վրա: Այս բացը հանգեցնում է այնպիսի ռիսկի, որ կրթական ծրագրերը կարող են չհամապատասխանել տարածաշրջանի զարգացող տնտեսական ոլորտների իրական պահանջներին: Նման պայմաններում նոր մասնագիտությունների ներդրումը, որքան էլ նպատակային լինի, կարող է չապահովել սպասվող արդյունավետությունը, եթե չուղեկցվի փաստական և վերլուծական հիմքով ռազմավարությամբ:

Բացի այդ, թեև դասավանդման գործընթացում առկա է մեթոդական բազմազանության միտում, դասախոսների կողմից մեթոդների ընտրության միասնական մոտեցում և գնահատման չափորոշիչների հստակ համակարգ դեռևս ձևավորված չէ: Սա բարդացնում է ուսանողների առաջադիմության և ուսումնառության արդյունքների համաչափ գնահատումը՝ նվազեցնելով գնահատման օբյեկտիվությունը և ուսանողների հետադարձ կապի արդյունավետությունը:

Ուսումնական պլաններում ներառված ընտրովի և նախասիրական առարկաները կարող են ունենալ ուսանողների համապարփակ զարգացումն ապահովելու ներուժ, սակայն դրանց ընտրության և կիրառման մեխանիզմների բացակայությունը սահմանափակում է դրանց նպատակային ազդեցությունը: Նույնը կարելի է ասել նաև հետազոտական բաղադրիչի մասին. դիպլոմային և կուրսային աշխատանքների բացակայությունը թույլ չի տալիս ձևավորել ուսանողների վերլուծական և հետազոտական կարողությունները, ինչը կարող է երկարաժամկետ առումով նվազեցնել շրջանավարտների մասնագիտական խորքային պատրաստվածությունը:

Պրակտիկաների կազմակերպումը, ընդհանուր առմամբ, իրականացվում է կանոնակարգված ձևով՝ գործընկեր կազմակերպությունների մասնակցությամբ, ինչը դրական միտում է: Սակայն գործատուների ներգրավվածությունը և պրակտիկայի արդյունքների գնահատման համակարգը դեռևս թերի են: Հստակ չափանիշների բացակայությունը և գործատուների ոչ լիարժեք իրազեկվածությունը կարող են հանգեցնել ուսանողների ձեռքբերված հմտությունների ոչ հավասար մակարդակի:

Գնահատման գործընթացում նկատվում է թեստային առաջադրանքների գերակշռություն, որոնք հիմնականում ուղղված են տեսական գիտելիքի ստուգմանը: Գործնական առաջադրանքների ընդգրկումը դեռևս անկանոն է, ինչը սահմանափակում է ուսանողների կիրառական հմտությունների ձևավորումը:

Վերջապես, կրթական ծրագրերի բենչմարքինգի և մշտադիտարկման համակարգերի բացակայությունը հանգեցնում է ծրագրերի շարունակական բարելավման գործընթացի թուլացման: Սա կարող է սահմանափակել քոլեջի հնարավորությունը՝ ապահովելու կրթական ծրագրերի արդիականությունը և մրցունակությունը՝ ինչպես ազգային, այնպես էլ տարածաշրջանային ու միջազգային համատեքստում:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՊԲ-ի կրթական ծրագրերը համապատասխանում են ՊԿԶ-ներին, պատրաստական են արձագանքելու տարածաշրջանի պահանջներին և մասնավորաբար ներառել են աշխատաշուկայում պահանջված մասնագիտություններ, դասավանդման գործընթացում կիրառվում են բազմապիսի և ուսանողակենտրոն մեթոդներ, որոնք բարելավելու միտված մոտեցումներ և միջավայր է ձևավորված, կարողացել են ապահովել արտադրական պրակտիկաների անցկացման վայրեր, կարևորում են և ձգտում են ապահովել նաև ուսանողների գործնական կարողություններ՝ որոշ համապատասխան հանձնարարականների և մասնագիտական պրակտիկաների միջոցով՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 3-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր: Քոլեջում ուսանողների հավաքագրման նպատակով յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա մայիս-հունիս ամիսներին կազմակերպվում է «Բաց դռներ»-ի օր: Այս միջոցառման շրջանակներում տարբեր ուսումնական հաստատություններից աշակերտներ այցելում են քոլեջ՝

ծանոթանալու նրա ռեսուրսներին և առաջարկվող մասնագիտություններին: Բացի այդ, կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուն դպրոցներում իրականացած տեղեկատվական շրջայցերի միջոցով ներկայացնում է քոլեջի գործունեությունը: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ այս նախաձեռնությունը զգալիորեն նպաստում է դիմորդների թվի աճին և նրանց ներգրավվածության բարձրացմանը:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ վերջին տարիներին քոլեջում նկատվում է ուսանողների թվի կայուն աճ: Մասնավորապես, եթե 2020-2021 ուսումնական տարում ուսանողների ընդհանուր թիվը կազմում էր 146, ապա 2025-2026 ուսումնական տարում այն հասել է 190-ի: Աճի դինամիկան առավել նկատելի է «Հաշվապահական հաշվառում (ըստ ճյուղերի)», «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում ըստ տրանսպորտի տեսակների» և «Սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտությունների գծով:

Միևնույն ժամանակ, վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ վերջին հինգ տարիների ընթացքում ուսանողների հեռացումների հիմնական պատճառը եղել են բացակայությունները: Մասնավորապես, 2023-2024 և 2024-2025 ուսումնական տարիներին արձանագրվել է հեռացման 4 դեպք:

Ուսանողների կրթական կարիքների վերհանումը ներկայումս հիմնականում իրականացվում է կուրսղեկների միջոցով: Վերջիններս հանդիսանում են ուսանողների կարիքների բացահայտման հիմնական օղակը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողին առկա խնդրների դեպքում, ինչպիսիք են օրինակ՝ դասախոս-ուսանող փոխհարաբերություններում, կուրսղեկները փորձում են լուծում գտնել իրենց լիազորությունների սահմաններում, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ դիմում է կառավարման ավելի բարձր օղակներին, սակայն դրանք, հիմնականում անհատական և ոչ համակարգային բնույթ է կրում:

Քոլեջում սահմանված չէ խորհրդատվությունների համար հստակ ժամանակացույց: Ուսանողները մասնագիտական հարցերով հիմնականում դիմում են դասախոսներին՝ անհատական կարգով:

Նախկինում կազմակերպվել են օտար լեզուների պարապմունքներ, սակայն դրանք դադարեցվել են ուսանողների սահմանափակ ներգրավվածության պատճառով: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցը ցույց տվեց, որ անհրաժեշտության դեպքում օտար լեզուների դասախոսները պատրաստակամ են ուսանողներին տրամադրել անհատական խորհրդատվություն:

Քոլեջում գործում է կարիերայի ստորաբաժանում, որի նպատակն է նպաստել ուսանողների և շրջանավարտների զբաղվածությանը: Կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուն պարբերաբար կազմակերպում է «Կարիերայի ժամ» դասեր, որոնք ուսանողներին տրամադրում են ինչպես մասնագիտական կողմնորոշման, այնպես էլ ընդհանուր իրազեկման համար կարևոր տեղեկատվություն: Սակայն, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կարիերայի պատասխանատուի և գործատուների միջև կապը բավարար համակարգված և տեսանելի չէ:

Առկա տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ շրջանավարտների զբաղվածության մակարդակը համեմատաբար ցածր է. 2020-2021 ուսումնական տարում շրջանավարտների 28%-ը աշխատել է իրենց մասնագիտությամբ, 37%-ը՝ ոչ իրենց մասնագիտությամբ, իսկ 35%-ը՝ մնացել է գործազուրկ: 2021-2022 ուսումնական տարում մասնագիտությամբ աշխատողների ցուցանիշը նվազել է մինչև 18%, իսկ գործազրկության մակարդակը հասել է 58%: 2022-2023 և 2023-2024 ուսումնական տարիներին ևս

պահպանվել է բարձր գործազրկության միտումը՝ համապատասխանաբար 54% և 64%: Քոլեջը գործազրկության բարձր մակարդակը պայմանավորում է տարածաշրջանում աշխատատեղերի սակավությամբ:

Միևնույն ժամանակ, ըստ մասնագիտությունների, առավել բարձր զբաղվածության ցուցանիշներ են գրանցվել «Նախադպրոցական կրթություն», «Հաշվապահական հաշվառում (ըստ ճյուղերի)», «Սպասարկման կազմակերպում» և «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում ըստ տրանսպորտի տեսակների» մասնագիտությունների գծով:

Փորձագիտական այցից և փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ քոլեջում առկա է շրջանավարտների բազա, սակայն այն հիմնականում պարունակում է կոնտակտային տվյալներ, որոնք չեն թարմացվում և չի ներառում վերլուծական ու թարմ տվյալներ շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ: Քոլեջում շրջանավարտների տվյալների հավաքագրման գործընթացը սահմանափակվում է հիմնականում տվյալ ուստարվա ցուցանիշների լրացմամբ: Առկա չեն տվյալները շրջանավարտների հետագծի վերաբերյալ: Չկան մեխանիզմներ շրջանավարտ-գործատու-քոլեջ հետադարձ կապի ուղղությամբ:

Քոլեջում առկա է Ուսանողական խորհուրդ (ՈւԽ): ՈւԽ-ն ևս առաջնորդվում է համապատասխան կանոնադրությամբ: Ըստ այդ փաստաթղթի ՈւԽ ընտրության մրցույթային հանձնաժողովը ձևավորում է տնօրենը, որում ներգրավվում է 2 գործադիր մարմնի անդամ, 2 դասախոս և 2 խորհրդի անդամ: Արդյունքում ընտրում են ՈւԽ անդամ՝ ելնելով նրանց տրված երաշխավորությունից: Ուսանողական խորհուրդն ունի ՈւԽ հանձնաժողովներ՝ մշակութային, սպորտային, ժամանցային և հանգստի, առաջադիմության, արտաքին կապերի և հարաբերությունների, սակայն տեսանելի չէ, թե ինչպես են ձևավորվում: Նաև չկա ոչ մի անդրադարձ ՈւԽ նախագահի ընտրության վերաբերյալ, ինչպես նաև հաշվետվություններ ներկայացնելու հարցերին:

ՈւԽ-ի իրականացրած գործունեությունը հիմնականում կենտրոնանում է մշակութային և սոցիալական նախաձեռնությունների վրա: Տարվա կտրվածքով մշակված տարեկան պլանի համաձայն՝ ՈւԽ-ն կազմակերպում է մշակութային միջոցառումներ և վիկտորինաներ: Միջոցառումների ցանկում ընդգրկված են «Ուսուցչի տոն», Քոլեջի ծննդյան օրվան նվիրված միջոցառումները, սեպտեմբերի 1-ի տոնը և այլ իրադարձություններ: Օրինակ, նախորդ տարի սեպտեմբերի 27-ին՝ ՈւԽ-ի նախաձեռնությամբ, Մշակույթի տանը կազմակերպվել է ֆիլմի դիտում, որը այս տարի ևս կկազմակերպվի:

ՈւԽ-ի գործունեությունը ներառում է նաև որոշակի կամավորական բնույթի նախաձեռնություններ: Մասնավորապես, ձևավորված կամավորական խումբը համայնքապետարանի հետ համագործակցությամբ իրականացրել է օգնության տրամադրում արցախցիներին և միայնակ ապրող տարեց բնակիչներին:

Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ՈւԽ-ի գործունեությունը հիմնականում սահմանափակվում է մշակութային և կամավորական ծրագրերով: ՈւԽ-ի գործունեության շրջանակում բացակայում է ուսանողների իրավունքների պաշտպանության ուղղվածությունը: ՈւԽ-ը բավարար չափով չի պատկերացնում իր իրական գործառույթը՝ որպես ուսանողների իրավունքների պաշտպանության և կառավարմանը մասնակցության կարևոր օղակ և ներգրավված չէ քոլեջի կառավարման և որոշումների կայացման գործընթացներում: Քոլեջում գործում է «Առաջարկների և բողոքների անկյուն», որտեղ ուսանողները հնարավորություն ունեն ներկայացնելու

իրենց մտահոգությունները, առաջարկները կամ դիտարկումները: Դրանք ամիսը մեկ անգամ ուսումնասիրվում և քննարկվում են տնօրենի կողմից:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ Քոլեջը վերջին տարիներին պահպանել է իր կարևոր դերը տարածաշրջանի կրթական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման մեջ՝ հանդես գալով որպես մասնագիտական կրթության հիմնական կենտրոն: Դրավկայությունն է ուսանողների թվի կայուն աճը. եթե 2020-2021 ուսումնական տարում ուսանողների թիվը կազմում էր 146, ապա 2025-2026-ին այն հասել է 190-ի: Այս աճին որոշակիորեն նպաստել են Քոլեջի կողմից կազմակերպվող «Բաց դռներ»-ի օրերի իրականացումը և կարիերայի կենտրոնի կողմից իրականացվող շրջայցերը դպրոցներում: Այս գործողությունները ցույց են տալիս Քոլեջի նախաձեռնողականությունը և արդյունք ապահովելու ունակությունը: Սակայն, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հավաքագրման գործընթացը ներկայումս սահմանափակվում է կարճաժամկետ միջոցառումներով և չի ներառում երկարաժամկետ ու համակարգված ռազմավարություն: Սոցիալական մեդիայի ակտիվ կիրառումը, շրջանավարտների հաջողության պատմությունների ներկայացումը և ուսանողների տվյալների էլեկտրոնային բազայի ստեղծումը կարող են հիմք հանդիսանալ առավել կայուն արդյունքների:

Գնահատելի է կուրսղեկների ներգրավվածությունը ուսանողների անհատական խնդիրներին արագ արձագանքելու գործընթացում, սակայն միևնույն ժամանակ, ուսանողների կարիքների վերհանման ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ քոլեջում փաստացի բացակայում են: Գործընթացը հիմնականում իրականացվում է անհատական միջամտությունների միջոցով և չունի համակարգվածություն: Պարբերական հարցումների, ֆոկուս խմբերի կամ կառուցվածքային քննարկումների բացակայությունը խոչընդոտում է ուսանողների իրական կարիքների ամբողջական և օբյեկտիվ վերհանմանը:

Կարիերայի կենտրոնի գործունեությունը կարևոր օղակ է ուսանողների և շրջանավարտների համար: Կազմակերպվող «Կարիերայի ժամ» քննարկումները դրական հիմքեր են ստեղծում: Շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ մասնագիտությամբ աշխատանքի ցածր մակարդակն ու բարձր գործազրկությունը պայմանավորված են միաժամանակ երկու գործոնով՝ տարածաշրջանում աշխատատեղերի սակավությամբ և քոլեջ-գործատու համագործակցության բավարար համակարգված չլինելու հանգամանքով: Տվյալ իրավիճակը վկայում է, որ կրթական ծրագրերի և աշխատաշուկայի պահանջների համապատասխանեցման համար գործող մեխանիզմները լիարժեք արդյունավետ չեն, ինչի հետևանքով կրթական առաջարկը հաճախ չի համընկնում գործատուների ակնկալիքներին: Եթե համագործակցության ներկայիս մակարդակը մնա անփոփոխ, ապա առաջանալու են մի շարք համակարգային ռիսկեր. նախ, շրջանավարտների աշխատունակության մակարդակը շարունակական անկում կարձանագրի, և նրանք դժվարությամբ կընդգրկվեն աշխատաշուկա՝ մասնագիտությամբ զբաղվածության ցուցանիշները նվազեցնելով: Բացի այդ, կխորանա կրթական ծրագրերի և աշխատանքային պահանջների միջև առկա անհամապատասխանությունը, ինչի հետևանքով ծրագրերը աստիճանաբար կկորցնեն արդիականությունը: Այս գործընթացը կարող է բացասաբար ազդել նաև քոլեջի մրցունակության վրա՝ նվազեցնելով ինչպես գործատուների վստահությունը, այնպես էլ ապագա դիմորդների հոսքը: Վերջապես, շրջանավարտների շարունակական գործազրկությունը կարող է խորացնել տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական խնդիրները՝ առիթ տալով երիտասարդների արտագաղթին կամ տնտեսական

ակտիվության նվազմանը: Այդուհանդերձ, վերոնշյալը դիտարկելով՝ ակնհայտ է, որ քոլեջ-գործատու համագործակցության համակարգված զարգացումն անհրաժեշտ պայման է կրթական ծրագրերի արդիականացման, շրջանավարտների զբաղվածության բարձրացման և տարածաշրջանային մարդկային կապիտալի ամրապնդման համար:

Ուսանողական խորհրդի (ՈւԽ) գործունեությունը հիմնականում ուղղված է մշակութային և կամավորական ծրագրերի կազմակերպմանը, ինչի շնորհիվ ուսանողները ակտիվորեն ներգրավվում են սոցիալական և համայնքային կյանքում՝ ձևավորելով համախմբվածության և քաղաքացիական պատասխանատվության մթնոլորտ: Սակայն ՈւԽ գործունեության այս միակողմանի կենտրոնացումը սահմանափակում է ուսանողների մասնակցությունը կրթական միջավայրի բարելավման, ուսանողական իրավունքների պաշտպանման և ուսումնառության որակի ապահովման գործընթացներին:

Եթե ՈւԽ-ի գործունեությունը շարունակվի նույն կառուցվածքով, ապա այն չի կարողանա իրականացնել ուսանողական ներկայացուցչության իր ամբողջական դերակատարությունը: Սա կարող է հանգեցնել ուսանողների ծայնի թուլացմանը կրթության կազմակերպման կարևոր հարցերում, ուսանողների նախաձեռնողականության նվազմանը և կրթական գործընթացներում գործընկերային մասնակցության սահմանափակմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում գործում են ուսանողների հավաքագրման հստակ մեխանիզմներ, առկա է Ուսանողական խորհուրդ, որոշակի քայլեր են իրականացվում ուսանողների կարիքների վերհանման ուղղությամբ, ուսանողներին տրամադրվում է անհատական աջակցություն՝ առաջադիմության բարելավման նպատակով, փորձագիտական խումբը գնահատում է, որ ՄՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունները համապատասխան են չափանիշ 4-ի պահանջներին՝

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՌԻՍՈՒՄԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Փաստեր: Ըստ ՄՊԲ-ի 2019–2024 թթ. և 2024–2029 թթ.-ի Ռազմավարական ծրագրի՝ քոլեջն իր առջև նպատակ է դրել.

1. Ներգրավել պրակտիկ մասնագետներ և գործատու դասավանդողներ:
2. Մշակել և իրականացնել դասախոսների մանկավարժական և հոգեբանական հմտությունները զարգացնող դասընթացներ:
3. Ուսումնական գործընթացում ներգրավել բազմաթիվ գործող մասնագետներ:
4. Խրախուսել դասավանդման արդյունավետության բարձրացումը և ձևավորել համապատասխան խրախուսման համակարգ:
5. Սահմանված նպատակների իրականացման համար քոլեջը նախատեսել է մի շարք քայլեր, մասնավորապար՝ ներդնել դասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի

ապահովման մեխանիզմներ և խրախուսել դասախոսների կատարելագործմանն ուղղված գործունեությունը՝ ներգրավելով գործատուների ռեսուրսներն ու հնարավորությունները:

Հարկ է նշել, որ նշված նպատակներից ոչ բոլորն են չափելի, մասնավորապես՝ «ներգրավել բազմաթիվ գործող մասնագետներ», այնուհանդերձ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ նշված նպատակների իրականացմանն ուղղված քայլերը կամ մասամբ են իրականացվում, կամ դեռ չեն իրականացվել: Մասնավորապես՝ դեռևս դասախոսների մասնագիտական զարգացման լրացուցիչ վերապատրաստումներ չեն մշակվել և իրականացվել, բացառությամբ ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից կազմակերպվող ծրագրերի: Չկա դասախոսների խրախուսման, մասնագիտական կատարելագործման և առաջընթացի համակարգ և մեխանիզմներ: Գործատուների ռեսուրսներն ու հնարավորությունները դեռևս չեն կիրառվում դասախոսների մասնագիտական զարգացման նպատակով:

Քոլեջի դասախոսական կազմի ընտրությունն իրականացվում է ըստ ԿԳՄՄՆ-ի կողմից հաստատված կարգով՝ նախատեսված նախնական և միջին մասնագիտական պետական ուսումնական հաստատության մանկավարժական աշխատողի թափուր հաստիքների համար: Փորձագիտական այցի արդյունքում պարզվեց, որ թափուր հաստիքների համալրման համար հայտարարվում են մրցույթներ, սակայն դրանց մասնակցությունը նվազագույն է՝ հաճախ լինում է մեկ թեկնածու կամ առհասարակ, մասնակցություն չի լինում: Մրցույթի շրջանակում անցկացվող բանավոր հարցազրույցի արդյունքով հաղթող թեկնածուն համալրում է դասախոսական կազմը, իսկ համապատասխան նիստերի արձանագրությունները պահպանվում են մրցութային հանձնաժողովի կողմից:

Ներկայումս քոլեջը ունի երեք գործատու դասախոս, իսկ շրջանավարտ-դասախոսների թիվը չորսն է:

Ըստ կրթական ծրագրերի, դասախոսի առջև դրված են հստակ պահանջներ, որոնք արտացոլված են դասախոսի պաշտոնի անձնագրում՝ սահմանելով նրա գործառույթներն ու պարտականությունները: Այնուհանդերձ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ բոլոր պահանջներն ամբողջությամբ չեն իրականացվում:

Քոլեջում դասավանդում է 27 դասախոս, նրանք բոլորն էլ ունեն բարձրագույն կրթություն: Դասախոսների ընտրության և համալրման գործընթացի վերլուծությունը ցույց տվեց, որ մասնագիտական որակավորումները հիմնականում համապատասխան են դասավանդվող առարկաներին և մոդուլներին, սակայն որոշ անհամապատասխանություններ առկա են դասախոսի մասնագիտական պրոֆիլի և դասավանդվող մոդուլի միջև: Նման իրավիճակները Քոլեջը հիմնականում լուծել է դասախոսի ոլորտային աշխատանքային փորձով: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմը դասավանդում է նվազագույնը մեկ և առավելագույնը 11 մոդուլ/առարկա:

2019 թվականին հաստատվել է «Դասախոսի և նրա վարած դասընթացի գնահատման» կանոնակարգ, որի համաձայն դասախոսների աշխատանքի արդյունավետությունը պետք է գնահատվի ուսանողների շրջանում անցկացվող հարցումների, դասախոսման և ինքնագնահատման միջոցով: Ըստ այդ փաստաթղթի նախատեսված են նաև խրախուսման և պատժի միջոցներ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ այս մեխանիզմները իրականում չեն

կիրառվում, իսկ դասալսումը հիմնականում նպատակ ունի սկսնակ դասախոսներին մենթորական աջակցություն ցուցաբերելու և դասավանդման մեթոդական մոտեցումները բարելավելու:

Քոլեջն ունի «Դասալսումների անցկացման և վերլուծության կարգ», փոխադարձ և պարտադիր դասալսումներ իրականացման ժամանակացույց և համապատասխան ձևաթերթեր: Մինևույն ժամանակ, այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ դասալսումները չեն իրականացվում հստակ ժամանակացույցի համաձայն, դրանք լինում են ըստ ամբիոնների ծանրաբեռնվածության: Դասալսումների արդյունքները քննարկվում են դասախոսների հետ հիմնականում բանավոր և անհատական ձևաչափով: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ դասալսումների վերլուծության ձևաթղթերում նշված են դիտարկումներ, առաջարկություններ և դասի թույլ և ուժեղ կողմերը, սակայն այս տեղեկությունները հիմնականում կրկնվող են և չեն ապահովում համակարգված ու համապարփակ վերլուծություն: Ներքուլեջային փորձի փոխանակման միջոցառումները չեն պլանավորվում նախապես, և դրանք հիմնականում տեղի են ունենում անհատական խորհրդատվությունների կամ ընդհանուր քննարկումների միջոցով, հիմնականում մեթոդիստի նախաձեռնությամբ:

Քոլեջի նախահաշվի և բյուջեի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ պլանավորված տարեկան ֆինանսական միջոցներից մոտավորապես 0.21%-ը նախատեսվել էր հատկացնել դասախոսական կազմի մասնագիտական վերապատրաստումների համար, սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմի ոչ մի ներկայացուցիչ չի մասնակցել վճարովի հիմունքներով կազմակերպող որևէ վերապատրաստման: Դասախոսները պարբերաբար մասնակցում են ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կազմակերպած մեթոդական վերապատրաստումներին, և վերջին հինգ տարիներին մասնագիտական վերապատրաստումների մասնակցել է 22 դասախոս: Բացի դրանից, փորձագիտական այցից պարզվեց, որ անգլերենի դասախոսը սեփական նախաձեռնությամբ մասնակցել է 2025 թ. ՄԿՈՒ-ի ոլորտի օտար լեզվի դասավանդողներին ուղղված առցանց վերապատրաստմանը:

Դասախոսական կազմը երիտասարդացման միտում ունի, ներկայումս Քոլեջի աշխատակիցների միջին տարիքը 44 է: Դասախոսների կայունության ապահովմանն ուղղված հստակ մեխանիզմներ չկան, այնուամենայնիվ վերջին տարիներին դասախոսների արտահոսք նկատելի է: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսները բարձր են գնահատում աշխատանքային բարենպաստ միջավայրը: Քոլեջում չի գործում դասախոս թեկնածուների բազա, ինչը պայմանավորված է տարածաշրջանում կադրերի սղությամբ:

Քոլեջի հաստիքային վարչական աշխատակիցները իրենց հիմնական գործառույթներին զուգահեռ ներգրավված են նաև դասավանդման գործընթացներում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմի մասնագիտական առաջընթացի մեխանիզմներ չկան: Ուսումնաօժանդակ և վարչական կազմի ներկայացուցիչների գործառույթները սահմանվում են պայմանագրերով և պաշտոնների նկարագրերով, իսկ բոլոր աշխատողների պաշտոնների անձնագրերն ունեն հստակ սահմանված պահանջներ և գործառույթներ: Ընդհանուր առմամբ, ըստ առկա փաստերի, քոլեջը հիմնականում ապահովված է անհրաժեշտ վարչական օղակներով:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ «Մեղրու պետական քոլեջը» ապահովված է համապատասխան մասնագիտական որակավորում ունեցող կամ

ոլորտային աշխատանքային փորձ ունեցող դասախոսական կազմով: Այս պահի դրությամբ քոլեջը դասախոսական կազմի հետ կապված խնդիր չունի, սակայն փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հետագայի համար թեկնածուների նազագույն քանակը կարող է սահմանափակել դասախոսական կազմի նորացման ու որակական մրցակցության հնարավորությունները:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև գործատուների հետ համագործակցության զարգացումը՝ նպաստելով նրանց ներգրավվածությանը դասավանդման գործընթացում, ինչն էլ կնպաստի կարողությունների և հմտությունների ուղղությամբ կրթական արդյունքների հենասյունի ամրապնդմանը:

Խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջն իր ներքին ռեսուրսների ջանքերով, փորձում է ապահովել դասախոսների մասնագիտական կարողությունների զարգացումը: Միաժամանակ նշվում է, որ այս գործընթացները պարբերական և համակարգված չեն և չեն իրականացվել դասախոսների լրացուցիչ մասնագիտական վերապատրաստումներ, բացառությամբ ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կազմակերպած ծրագրերի: Արդյունքում՝ դասախոսների մասնագիտական զարգացումը սահմանափակ է, նոր մեթոդների և ուսուցման նորարարական գործիքների կիրառումը սակավ է, ինչը կարող է նվազեցնել ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը: Փորձագիտական խմբի կարծիքով՝ Քոլեջի կողմից հստակ նպատակի ուղղությամբ ձևակերպված մեխանիզմների ներդրումը կխթանի դասախոսների շարունակական-մասնագիտական աճն և մոտիվացիան:

Փորձագիտական խմբի կողմից դրական է գնահատվում ներքին դասախոսների առկայությունը, քանի որ դրանք նպաստում են դասախոսների փորձի փոխանակմանը, մենթորությանը և իրար աջակցելուն: Միևնույն ժամանակ՝ խումբը գտնում է, որ գործընթացների համակարգվածությունն և հստակ ձևաչափերի, մշտադիտարկման մեխանիզմների կիրառումն ու արդյունքների գնահատումը, կարող են հիմք հանդիսանալ դասախոսների մասնագիտական կարողությունների շարունակական զարգացման համար:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ Քոլեջի աշխատակիցների համար ապահովված է բարենպաստ աշխատանքային միջավայր, ինչը նպաստում է աշխատակազմի կայունությանը: Միաժամանակ նշում է, որ անհրաժեշտ է ներդնել դասախոսների ընտրության հստակ չափանիշներ, մասնագիտական զարգացման պլան, աճի ու առաջընթացի հստակ մեխանիզմ, որը դասախոսների համար հասկանալի կդարձնի աշխատավարձի բարձրացման, պարգևավճարների ստացման կամ նոր պատասխանատվությունների ավելացման հիմքերը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը հիմնականում ապահովված է ըստ ռազմավարական ուղղությունների վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՊՔ-ում ձևավորված են դասախոսական կազմի ընտրության, աշխատանքի ընդունման և ազատման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, կրթական ծրագրերը իրականացվում են հիմնականում համապատասխան որակավորում ունեցող դասախոսական կազմի կողմից, առկա են որոշակի մեխանիզմներ սկսնակ դասախոսների մենթորության և շարունակական զարգացման ապահովման համար, ինչպես նաև Քոլեջը ունի բավարար ուսումնաօժանդակ և վարչական կազմ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 5-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար**:

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր: Հետազոտական աշխատանքների իրականացումը ՄՈՒՀ-ի ռազմավարական առաջնահերթություններից է դիտարկվում ըստ 2019-2024, 2024-2029 թթ ՌԾ-ի: Մասնավորապես՝ որպես ռազմավարական նպատակ նշված է, որ քոլեջը նպատակ ունի խրախուսել դասախոսների և ուսանողների հետազոտական նախագծերում ներգրավվածությունը, ինչպես նաև՝ խրախուսել դասախոսներին կատարել գիտահետազոտական աշխատանքներ: Այնուամենայնիվ, այցից պարզ դարձավ, որ ՄՈՒՀ-ում որևէ տեսակի հետազոտական աշխատանք չի կատարվում, այն չի հանդիսանում մասնագիտական մոդուլների բաղկացուցիչ մաս: Հարկ է նշել, որ 2024 թ.-ին հաստատվել է ուսանողների հետազոտական, ինքնուրույն աշխատանքների իրականացման ընթացակարգ, որը, սակայն, դեռևս չի կիրառվել: Առկա է անհատական գործնական աշխատանքների, առաջադրանքների թեմաների ցանկ բոլոր կրթական ծրագրերի շրջանակներում, սակայն այդ աշխատանքների ուսումնասիրությունը թույլ տվեց փաստել, որ դրանք հետազոտական բնույթ չեն կրում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Քոլեջը դեռ չունի հստակ պատկերացում ըստ կրթական ծրագրերի հետազոտական բաղադրիչի իրականացման վերաբերյալ, դեռևս հետազոտական բաղադրիչը զարգացնելու համար նախադրյալներ ստեղծված չեն:

Այնուամենայնիվ, որոշ դեպքերում իրականացվում են գործնական աշխատանքներ, որոնցում առկա է որոշ ուսումնասիրման բաղադրիչ, դրանք սակավաթիվ են և իրականացվում են ոչ բոլոր մասնագիտությունների սահմաններում: Օրինակ՝ «Սպասարկման կազմակերպում» մասնագիտության շրջանակներում իրականացվում են տարբեր կազմակերպությունների սպասարկման որակի ուսումնասիրման, վերլուծության աշխատանքներ: «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» մասնագիտության դեպքում Ձեռներեցություն դասընթացի շրջանակներում են առկա եղել հանձնարարություններ, որոնցում նշմարելի են որոշ ուսումնասիրություններ (ուսումնասիրել են Մեդրի համայնքում ֆուդ-կորտ բացելու շուկան, Մեդրիում նոր ճանապարհի կառուցմամբ պայմանավորված փոխադրումների կազմակերպման առավելությունները, ազգային և միջազգային բեռնափոխադրման ընկերությունների առանձնահատկություններ):

Քոլեջում չեն իրականացվում նաև դիպլոմայիններ աշխատանքներ, սակայն հանդիպումներից պարզ դարձան, որ դեռևս վաղուց նման աշխատանքներ իրականացրել են և ղեկավար կազմը կարևորում է դրանց ներդրումը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսներն իրենց մասնագիտական գործունեության արդյունքում չունեն մշակված ձեռնարկներ, մեթոդական ուղեցույցներ: Սակայն փորձագետական այցից պարզվեց, որ դասախոսական կազմը գիտակցում է այդպիսի աշխատանքների կարևորությունը, միաժամանակ նախատեսվում է ընթացիկ ուսումնական տարում մեթոդական ձեռնարկ մշակել քոլեջի

մեթոդիստի կողմից: Քոլեջի դասախոսական կազմը ներկայումս մեծ մասամբ չի հետևում և չի ուսումնասիրում միջազգային մասնագիտական փորձը, չկան կրթական և հետազոտական նորարարական մոտեցումներ ուսուցման գործընթացում: Միայն որոշ դասախոսներ՝ իրենց նախաձեռնությամբ, օգտագործում են օտարալեզու աղբյուրներ, սակայն սա անհատական է և համակարգված ընթացակարգի մաս չի կազմում: Քոլեջում բացակայում են դասախոսների հետազոտական գործունեությունը խթանող համակարգված քաղաքականություն կամ ընթացակարգեր, ինչպես նաև ուսումնագիտական նախագծերի և գիտահետազոտական աշխատանքների մշտական իրականացում և համատեղ աշխատանք ուսանողների հետ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը, նշում է, որ թեև ռազմավարական փաստաթղթերում հետազոտական գործունեությունը սահմանված է որպես առաջնահերթություն, այնուամենայնիվ, քոլեջում դեռևս բացակայում են դրա գործնական իրականացման համակարգված մոտեցումներ և անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ նախադրյալներ: Ռազմավարական պլաններում դասախոսների և ուսանողների հետազոտական նախագծերում ներգրավվածության խթանումը դիտարկվում է որպես նպատակ, սակայն փաստացի հետազոտական աշխատանքներ չեն իրականացվում, և դրանք ներառված չեն ուսումնական ծրագրերի կառուցվածքում:

Չնայած վերջին տարիներին կատարված կարգավորումների հետազոտական աշխատանքների ներդրման հետ կապված, այնուամենայնիվ պետք է ավելի հստակ քայլեր ձեռնարկել Քոլեջում հետազոտությունը խթանելու համար, մասնավորապես՝ մշակել պարզ ու կիրառելի պահանջներ այն մասին, թե որն է համարվում հետազոտական աշխատանք, ձևակերպել հետազոտական բաղադրիչի նպատակները ըստ մկծ-ների, մշակել հստակ գնահատման համակարգ նման աշխատանքների համար (ռուբրիկներ):

Դասախոսական կազմի գիտահետազոտական ներուժը գրեթե չի իրացվում՝ չկան հեղինակային ձեռնարկներ, մեթոդական ուղեցույցներ կամ այլ աշխատանքներ, որոնք արտացոլեն մասնագիտական փորձի համակարգումը: Միաժամանակ, առկա է գիտակցում նման գործունեության կարևորության մասին, և նշվում են որոշ նախնական քայլեր՝ մեթոդական ձեռնարկի մշակման նախաձեռնություն, ուսանողների գործնական ուսումնասիրությունների ներմուծման փորձեր: Սակայն այս նախաձեռնությունները դեռևս անհատական բնույթ ունեն և չեն ձևավորում հաստատության հետազոտական մշակույթ:

Քոլեջում բացակայում են նաև հետազոտական գործունեությունը խթանող քաղաքականություններ, դասախոսների մեծ մասը չի ներգրավվում միջազգային մասնագիտական դաշտում, չի ուսումնասիրում օտարալեզու գրականություն և չի կիրառում կրթական կամ հետազոտական նորարարական մոտեցումներ: Այս հանգամանքը սահմանափակում է ինչպես ուսումնական գործընթացի արդիականացումը, այնպես էլ հետազոտական բաղադրիչի ներդրումը կրթական ծրագրերում:

Փորձագիտական խումբը նշում է, որ ՄՊԲ-ն գտնվում է հետազոտական և զարգացման համակարգ ձևավորելու նախնական փուլում: Առկա են առանձին դրական միտումներ և պատրաստակամություն զարգացնելու մեթոդական և հետազոտական գործունեությունը, սակայն անհրաժեշտ է մշակել և ներդնել հստակ քաղաքականություն, որը կապահովի հետազոտական աշխատանքների ինտեգրումը կրթական ծրագրերում, դասախոսների մասնագիտական առաջընթացի խթանումը և ուսանողների վերլուծական մտածողության զարգացումը՝ ՈԱՇ-ի 5-րդ մակարդակի պահանջներին համապատասխան:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՊԲ-ում բացակայում են հետազոտության զարգացման կարճաժամկետ և միջնաժամկետ ծրագրեր, ուսանողների վերլուծական և ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանն ուղղված մոտեցումներ չեն գործում, առկա չէ համապատասխան առաջադրանքների համակարգ: Դասախոսական կազմը չի ներգրավվում հետազոտական աշխատանքներում, և բացակայում է մասնագիտական ոլորտում տեղական և միջազգային փորձի համակարգված ուսումնասիրման գործընթացը: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի բավարարում չափանիշ 6-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր: Քոլեջի 2024-2029 թթ. Ռազմավարական ծրագրով որպես հիմնարար ռազմավարական նպատակներ սահմանվել են աշխատանքային միջավայրի բարելավումը, ֆինանսական հոսքերի կայունության և բազմազանեցման ապահովումը: Նշված նպատակներին հասնելու համար ՌԾ-ում նախատեսված են մի շարք գործողություններ, որոնք ուղղված են կրթական գործընթացի, կառավարման համակարգերի և ենթակառուցվածքների շարունակական կատարելագործմանը:

Քոլեջը գործում է մեկ մասնաշենքում՝ 648,1 քմ ընդհանուր մակերեսով: Քոլեջի ենթակառուցվածքները ներառում են 9 լսարան, 1 համակարգչային լսարան (10 համակարգիչներով), 1 լաբորատորիա՝ նախատեսված քիմիայի, ֆիզիկայի և կենսաբանության համար, գրադարան, 2 աշխատասենյակ, ուսուցչանոց, մարզադահլիճ:

Քոլեջի գրադարանը համալրված է շուրջ 1121 միավոր գրականությամբ, այդ թվում՝ մոտ 300 դասագրքերով և 100 միավոր մասնագիտական գրականությամբ: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ գրականության զգալի մասը հայերեն է, իսկ գրադարանային ֆոնդը դեռևս թվայնացված չէ:

Որոշ ՄԿԾ-ների գործնական ուսուցման և մասնագիտական պրակտիկաների կազմակերպման նպատակով քոլեջը համագործակցում է գործընկեր կազմակերպությունների հետ՝ օգտագործելով իրենց նյութատեխնիկական հնարավորությունները: Սակայն հարկ է նշել՝ փորձագիտական այցը ցույց տվեց, որ ոչ բոլոր ՄԿԾ-ների պարագայում են արդյունավետորեն կիրառվում գործատուների ռեսուրսները, առանձին դեպքերում դա կարող է սահմանափակվել գործատուների ռեսուրսների սակավ կիրառմամբ:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզվեց, որ քոլեջը պարբերաբար իրականացնում է լսարանային ֆոնդի վերանորոգումներ սեփական ֆինանսական միջոցների հաշվին՝ նպատակ ունենալով ապահովել ուսումնական միջավայրի հիմնարար պայմանների պահպանությունը, ինչպես նաև պահպանել և բարելավել համակարգչային լաբորատորիաների առկայությունն ու դրանց կիրառելիությունը: Հատկանշական է, որ համակարգչային լաբորատորիան վերանորոգվել և կահավորվել է ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի (UNDP) «Երիտասարդական զբաղվածություն» նախաձեռնության շրջանակներում՝ Ռուսաստանի Դաշնության ֆինանսական աջակցությամբ:

Փորձագիտական այցի և ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ ընթացքում Քոլեջը վերջին տարիներին իրականացրել է որոշակի լսարանային վերանորոգումներ և նյութատեխնիկական բարելավումներ՝ հիմնվելով ներքին ֆինանսական միջոցների վրա: Այցից, շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ առկա ռեսուրսները հիմնականում բավարար են կրթական գործընթացի կազմակերպման համար: Այնուամենայնիվ, ենթակառուցվածքների զարգացման և ֆինանսական հնարավորությունների ընդլայնման ուղղությամբ դեռևս քայլեր չեն ձեռնարկվել:

Չնայած նրան, որ 2024-2029 թթ. Ռազմավարական ծրագրում հստակ նշված է ֆինանսական հոսքերի բազմազանեցման անհրաժեշտությունը՝ ձեռնարկատիրական գործունեության, դոնորային աջակցությունների և արտաքին ֆինանսավորման ներգրավման որոշակի միջոցներ, այնուամենայնիվ այդ ուղղությամբ դեռևս որևէ քայլ չի կատարվել:

Ֆինանսական փաստաթղթերի ուսումնասիրությունն արձանագրում է, որ քոլեջի բյուջեն գերազանցապես կախված է պետական ֆինանսավորումից: 2024 թ. եկամուտների կառուցվածքում պետական հատկացումները կազմում են շուրջ 95%, մինչդեռ ուսանողական վարձավճարները՝ ընդամենը 6%: Ծախսերի կառուցվածքում գերակշռում է աշխատավարձային ֆոնդը, որը կազմում է մոտ 89% ամբողջ բյուջեից: Մնացած ծախսերը վերաբերում են գույքի (8%) և ուսումնական նյութերի (մոտ 10%) ձեռքբերմանը: Ծառայությունների և ապրանքների գնումները հիմնականում ներառում են գրենական, կենցաղային և փոքր վերանորոգման նյութերի ձեռքբերում: Ֆինանսական փաստաթղթերի վերլուծությունից պարզ է դառնում, որ վերջին տարիներին առկա է աշխատավարձերի մասնակի բարձրացում: Եկամուտների և ծախսերի դինամիկան վկայում է ընդհանուր ֆինանսական աճի մասին, ինչը պայմանավորված է ուսանողների թվի աճով: Մասնավորապես՝ 2024 թականին՝ 2023-ի համեմատ եկամուտները աճել է մոտ 20.9%, որը պայմանավորված է թե՛ պետական բյուջետային մուտքերի, թե՛ ուսման վարձավճարների բարձրացման և վճարովի համակարգում սովորողների թվի աճով, իսկ ծախսերը նույն ժամանակահատվածում աճել է շուրջ 20.3% :

Ընդհանուր ֆինանսական պատկերը ցույց է տալիս, որ թե՛ եկամուտների, թե՛ ծախսերի աճը համաչափ է՝ շուրջ 21%: Սակայն հարկ է արձանագրել, որ ֆինանսական պլանավորումը չի իրականացվում ռազմավարական մակարդակում:

Ֆինանսական ինքնաբավության հասնելու նպատակով վերջին տարիներին կատարվել է ուսման վարձի վերանայում. նախկինում սահմանված 75.000 դրամը փոխարինվել է 95.000 դրամով: Չնայած այս փոփոխությանը՝ ֆինանսական հոսքերի կառուցվածքում զգալի փոփոխություն չի արձանագրվել, և քոլեջը շարունակում է հիմնականում կախված մնալ պետական աջակցությունից:

Քոլեջի արտաքին փաստաթղթաշրջանառությունն իրականացվում է Mulberry համակարգի միջոցով, որի օգտագործման պատասխանատվությունը կրում են տնօրենը և գործավարը: Ներքին հաղորդակցությունն ու փաստաթղթաշրջանառությունը կազմակերպվում են էլեկտրոնային փոստի և սոցիալական հարթակների միջոցով: Սակայն անհրաժեշտ է նշել, որ միասնական էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգ Քոլեջում ներդրված չէ:

Ռեսուրսների դիտարկումը ցույց տվեց, որ Քոլեջում չի գործում կենտրոնացված ջեռուցման համակարգ: Լսարանները ջեռուցվում են անհատական էլեկտրական ջեռուցման միջոցներով: Անվտանգության ոլորտում բացակայում է հակահրդեհային կենտրոնական համակարգը, թեև առկա են կրակմարիչներ, ինչպես նաև բոլոր հարկերում տեղադրված են տարհանման պլաններ: Տեսահսկման

համակարգերը նույնպես բացակայում են, սակայն գործում է ֆիզիկական հսկողություն՝ պահակակետի միջոցով:

Քոլեջը չունի սննդի կազմակերպման համար նախատեսված բուֆետ, ինչպես նաև բուժկետ: Ուսումնական գործընթացում ներկայումս չկան կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող ուսանողներ, բայց անհրաժեշտ է արձանագրել, որ քոլեջում բացակայում են թեքահարթակները և ներառականության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները: Արտակարգ իրավիճակների դեպքում քոլեջն օգտվում է հարակից դպրոցի ապաստարանից, որը ըստ դիտարկումների՝ գտնվում է բարվոք վիճակում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում չեն իրականացվել ռեսուրսների բավարարության վերաբերյալ համակարգված հարցումներ դասախոսների և ուսանողների շրջանում: Հետադարձ կապը հիմնականում ստացվում է բանավոր քննարկումների միջոցով՝ ամբիոնների նիստերին, որտեղ դասախոսները բարձրացնում են կրթական ծրագրերի, նյութատեխնիկական բազայի և կազմակերպական խնդիրների վերաբերյալ հարցեր: Այս մոտեցումը, սակայն, զուրկ է փաստաթղթավորված վերլուծության և տվյալների համակարգված հավաքագրման մեխանիզմներից:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջը ցուցաբերում է հետևողական մոտեցում արդյունավետ կրթական միջավայրի ձևավորման և անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների ու ռեսուրսների բարելավման գործընթացում: Քոլեջը կարողանում է կազմակերպել դասապրոցեսն այնպես, որ ապահովի բավարար տարածքներ, անհրաժեշտ քանակի լսարաններ և լաբորատորիաներ՝ նպաստելով անխափան կրթական գործընթացին: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը նկատում է, որ քոլեջի տարածքի ընդլայնումը նոր հնարավորություններ կստեղծի ուսումնական գործընթացի առավել արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև քոլեջի գործունեության ընդլայնման համար (այդ թվում՝ ձեռնարկատիրական):

Դրական է գնահատվում նաև որոշ գործընկեր կազմակերպությունների ռեսուրսների նպատակային կիրառումը կրթական պահանջների սպասարկման համար, ինչը կարևոր է կրթական արդյունքների ապահովման տեսանկյունից: Սակայն փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ բոլոր մասնագիտությունների պարագայում ապահովվի գործատուների ռեսուրսների առավել արդյունավետ կիրառելիություն՝ ուսանողների գործնական կարողությունների ձևավորման համար անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելու նպատակով:

Փորձագիտական խումբը գնահատում է, որ քոլեջը պարբերաբար իրականացնում է լսարանային ֆոնդի վերանորոգումներ, բարելավումներ և անհրաժեշտ ռեսուրսներով համալրում՝ սեփական միջոցների հաշվին: Այս գործողությունները վկայում են կառույցի ձգտման մասին՝ ստեղծելու ժամանակակից, ուսուցման համար հարմարավետ և տեխնիկապես ապահովված միջավայր: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ քոլեջի նյութատեխնիկական բազան և գրադարանի թվայնացման բացակայությունը պահանջում են շարունակական աշխատանք և նպատակային ներդրումներ՝ ուսումնական գործընթացների արդյունավետությունն առավել բարձրացնելու համար:

ՄԴԲ-ի ֆինանսական վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջի եկամուտների շուրջ 95%-ը կախված է պետական ֆինանսավորումից, մինչդեռ սեփական եկամուտների ձևավորումը՝ ձեռնարկատիրական գործունեության, դրամաշնորհային ծրագրերի կամ գործընկերների ներգրավման

միջոցով, դեռևս չի իրականացվել, թեև այն նախատեսված է եղել նաև քոլեջի 2019–2024 թվականների ռազմավարական ծրագրով: Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ ֆինանսական հոսքերի բազմազանեցման ուղղությամբ փաստացի քայլեր չեն ձեռնարկվել: Եկամուտների որոշակի աճը ուղեկցվել է նաև վարձավճարների բարձրացմամբ, որոնք հիմնականում ուղղվել են աշխատավարձերի և նյութական միջոցների ձեռքբերմանը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև քոլեջում էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության միասնական համակարգի ներդրումը, որը կնպաստի տվյալների անվտանգ պահպանմանն ու կառավարման գործընթացների թափանցիկությանը: Միևնույն ժամանակ ընդգծվում է աշխատակիցների և ուսանողների անվտանգության ապահովման անհրաժեշտությունը, մասնավորապես՝ հատուկ կարիքներով անձանց համար մատչելի միջավայրի բարելավման ուղղությամբ:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ ռեսուրսների կարիքների բացահայտման ուղղությամբ գործում են որոշակի մեխանիզմներ՝ բանավոր անհատական քննարկումներ և հանդիպումներ, սակայն բացակայում է համակարգված գնահատման գործընթացը: Սա դժվարացնում է ռեսուրսների արդյունավետության օբյեկտիվ վերլուծությունն ու դրանց զարգացման առաջնահերթությունների հստակ ձևակերպումը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ քոլեջը լիարժեք կիրառում է առկա նյութատեխնիկական ռեսուրսները:

Փորձագիտական խումբը նշում է, որ քոլեջը վերջին տարիներին իրականացրել է մի շարք դրական նախաձեռնություններ՝ ուղղված զարգացմանը, սակայն ռազմավարական նպատակների ամբողջական իրագործման համար անհրաժեշտ է հստակեցնել գործողությունների ժամանակացույցը, սահմանել չափելի արդյունքներ և ցուցանիշներ, ինչպես նաև զարգացնել ֆինանսական ինքնաբավությունը, թվայնացման գործընթացները և ռեսուրսների կառավարման համակարգը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՊԲ-ն ունի ՄԿԾ-երի իրականացման համար հիմնականում անհրաժեշտ նյութատեխնիկական և ֆինանսական ռեսուրսներ, քոլեջը պարբերաբար մինիմալ միջոցներով համալրվել է նոր ռեսուրսներով՝ ապահովելով համապատասխան կրթական միջավայր, ապահովում է եղած նյութատեխնիկական բազայի հասանելիություն և կիրառականություն, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 7-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ Մեղրու պետական քոլեջում ներդրված է հաշվետվողականության կառուցվածքային համակարգ «ներքևից վերև»

մոտեցմամբ: Համակարգի շրջանակներում ուսումնական գործընթացի և կառավարման տարբեր մակարդակների ներկայացուցիչները հաշվետու են իրենց համապատասխան ղեկավարներին: Ներկայիս համակարգը հետևյալն է՝ ուսումնական աշխատանքների գծով տեղակալը, դաստիարակչական աշխատանքների գծով տեղակալը, գրադարանավարը, ՄԿԿՈւ պատասխանատուն, կադրերի տեսուչը, հաշվապահը հաշվետու են տնօրենին, կուրսղեկները հաշվետու են դաստիարակչական գծով տեղակալին, իսկ տնօրենն իր հերթին հաշվետու է կառավարման խորհրդին և ԿԳՄՍՆ-ին:

Քոլեջի ստորաբաժանումները ներկայացնում են իրենց տարեկան գործունեության հաշվետվությունը համապատասխան ղեկավարությանը՝ ըստ համապատասխան ենթակայության: Առկա են վերջին հինգ տարիների հաշվետվություններ գրեթե բոլոր ստորաբաժանումների համար, բացառությամբ կուրսղեկների հաշվետվությունների: Ուսումնական և դաստիարակչական աշխատանքների գծով տեղակալների հաշվետվությունները ներկայացվում են ընդհանուր, մեկ միասնական հաշվետվության ձևով: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ներկայացված հաշվետվությունների մեծ մասը կրում է նկարագրական բնույթ և անդրադառնում է իրականացված գործընթացներին ընդհանուր առմամբ: Միաժամանակ, կարող ենք նշել, վերջին տարիների հաշվետվություններում առկա են որոշ SWOT վերլուծություններ, սակայն դրանց բովանդակությունը շարունակում է մնալ հիմնականում նկարագրական, առանց գործառնական և ռազմավարական վերլուծության արդյունավետության:

Բոլոր ստորաբաժանումների իրականացրած աշխատանքների վերաբերյալ հավաքված տեղեկատվության և արդյունքների հիման վրա, յուրաքանչյուր տարի տնօրենը կազմում է տարեկան գործունեության հաշվետվություն, որը ներկայացվում է կառավարման խորհրդին և հանդիսանում է քոլեջի գործունեության մասին հիմնական հաշվետու փաստաթուղթ: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ներկայիս կազմված տնօրենի հաշվետվությունները չունեն բավարար վերլուծական հիմք և հիմնականում սահմանափակվում են իրականացված գործընթացների նկարագրությամբ:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ ՄՊԲ-ն ունի Ֆեյսբուքյան էջ, պաշտոնական կայք և ՅուԹյուբյան ալիք, այնուհանդերձ, նշված հարթակներում հրապարակվող տեղեկատվությունը պարբերաբար չի թարմացվում, Քոլեջի տեսանելիությունն ու հասանելիությունը օնլայն միջավայրում ցածր են: Վերը նշված հարթակներից ամենաակտիվը Ֆեյսբուքյան էջն է, որն ունի 2,357 հետևորդ, սակայն այստեղ տարածվող տեղեկությունները հիմնականում սահմանափակվում են թափուր հաստիքների, ընդունելության և քոլեջի կողմից կազմակերպված որոշ միջոցառումների հայտարարություններով: Պաշտոնական կայքէջը վերջին անգամ թարմացվել է 2021 թվականին, իսկ ՅուԹյուբյան ալիքի վերջին գրառումները կատարվել են ութ տարի առաջ: Նշված հարթակները չեն պարունակում քոլեջի գործունեությունն ապահովող ընթացակարգեր և գործունեության ամբողջական տեղեկատվություն:

Շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ Քոլեջն իր այս մոտեցումը հիմնավորում է համայնքի փոքր լինելով և այն փաստով, որ հասարակությունը հիմնականում տեղեկանում է քոլեջի գործունեության մասին անձնական շփումների միջոցով:

Հասարակության հետ հետադարձ կապի միջոցների ուսումնասիրության և փորձագիտական այցի ընթացքում շահակիցների հետ անցկացված հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ՄՊԲ-ում չեն գործում

հասարակության հետ կապերը կայուն ձևավորող և համակարգող մեխանիզմներ: Շահակիցների հետ հաղորդակցությունը հիմնականում իրականացվում է անձնական շփումների միջոցով:

Նշենք նաև, որ ՄՊԲ-ի 2019–2024 թթ. ՌԾ որպես ռազմավարական նպատակ նշվել էր՝ ներդնել հիմնական և կարճաժամկետ ծրագրեր հետևյալ ոլորտներում՝ Համակարգչային օպերատորություն, Կերակրատեսակների պատրաստում և ձևավորում, Ջերմային տնտեսություն, Ուտելի սնկերի աճեցում և Բաց լեռնային աշխատանքներ: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցի արդյունքում պարզվեց, որ այս կարճաժամկետ ծրագրերից ոչ մեկը դեռևս չի ներդրվել և չի իրականացվում:

Նշենք, որ առկա է նախադեպ, երբ ճանապարհային երթևեկության կանոնների վերաբերյալ դասընթաց է անցկացվել Մեղրու դպրոցների աշակերտների համար: Միևնույն ժամանակ, քոլեջը որոշակի հանրային գործունեություն է իրականացրել՝ հումանիտար օգնության տրամադրման միջոցով Արցախից տարհանված անձանց համար, այցելություններ ծերերի աջակցման նպատակով: Սակայն այս նախաձեռնությունները դեռևս համակարգված չեն և առկա չեն գործուն մեխանիզմներ հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցմանը միտված կանոնավոր միջոցառումների կազմակերպման ուղղությամբ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ ՄՊԲ-ում ներդրված է ներքին հաշվետվողականության հստակ կառուցվածք՝ «ներքևից վերև» մոտեցմամբ, որը ապահովում է կառավարման համակարգի վերահսկելիությունը: Նաև առկա է արտաքին հաշվետվողական համակարգ՝ ըստ ՀՀ-ում գործող կարգի: Միևնույն ժամանակ, խումբը գտնում է, որ Քոլեջի հաշվետվություններում գործառնական և ռազմավարական վերլուծությունների ընդգրկումը և դրանց հրապարակայնության ապահովումը կապահովի հիմք ոչ միայն քոլեջի գործունեության արդյունքների ավելի արդյունավետ գնահատման և հիմնավորված որոշումների ընդունման համար կառավարման մակարդակում, այլև կբարձրացնի քոլեջի գործընթացների թափանցիկությունն ու դրանց որակական կողմի վերաբերյալ տեղեկատվության հասանելիությունը հասարակությանը: Վերջինս կնպաստի քոլեջի կորպորատիվ հեղինակության բարձրացմանը և տեսանելության ընդլայնմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում, որ Քոլեջն ունի Ֆեյսբուքյան էջ, պաշտոնական կայք և ՅուԹյուբյան ալիք, որոնց միջոցով փորձում է որոշակի տեղեկատվական նորություններ տրամադրել շահակիցներին: Միաժամանակ, համայնքի փոքրամասշտաբությամբ պայմանավորված քոլեջը անմիջական ուղղակի առնչությամբ կարողանում է կապ պահպանել հասարակության որոշ շրջանակի հետ: Սակայն խումբը կածում է, որ Քոլեջի կողմից իր ընթացակարգերի, գործընթացների և գործունեության թափանցիկությունը, ինչպես նաև հանրության համար տեղեկատվության մատչելիությունը, հասանելիությունը, քոլեջի կայքէջի և սոցիալական մեդիա հարթակներում Քոլեջի մասին պարբերաբար թարմացումները կնպաստեն հանրության և շահակիցների հաղորդակցության և տեղեկացվածության մակարդակի բարձրացմանը՝ դարձնելով այն հասանելի տարբեր հարթակներում՝ բարելավելով իր տեսանելիությունը նաև համացանցային միջավայրում: Փորձագիտական խմբի համար տեսանելի են Քոլեջի կողմից իրականացված որոշ հումանիտար միջոցառումներ, միևնույն ժամանակ գտնում է դրանք դեռևս հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման և տարածման ուղղությամբ գործընթացներ չեն: Դրանց արդյունավետության համար անհրաժեշտ է ստեղծել կապերը կայուն ձևավորող և համակարգող մեխանիզմներ, որոնք կօգնեն հասարակությանը տեղեկանալ քոլեջի գործունեության մասին: Ինչպես նաև Քոլեջի համար շատ նպաստավոր դեր կարող է ունենալ ՌԾ-ով

նախատեսված կարճաժամկետ ծրագրերի իրականացումը: Ծրագրերի ներդրումը քոլեջին հնարավորություն կտա արագ արձագանքել համայնքի կրթական պահանջներին, իր փորձը տարածելով տարբեր ոլորտներում, քանի որ, կարճաժամկետ ծրագրերն ու դրանց կիրառումը կարևոր են աշխատաշուկայի փոփոխություններին արագ արձագանքելու համար:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՊԲ-ն ունի ներքին և արտաքին հաշվետվողականության որոշակի կառուցվածք, որը ապահովում է ներքին և արտաքին շահակիցներին տեղեկատվության տրամադրումը, իր գործունեության մասին հասարակությանը իրազեկելու և թափանցիկությունն ապահովելու նպատակով ներդրվել են կայքէջը և սոցիալական հարթակների էջեր, որոնք միտում ունեն զարգացնելու, կարևորում է հասարակության հետ կապը և նրանց կարիքները գիտելիների զարգացման ուղղությամբ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՈՒՀ-ը **բավարարում է** չափանիշ 8-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր: Քոլեջի 2024-2029թթ-ի ՌԾ-ում արտաքին կապերի և միջազգայնացման ուղղությամբ որպես նպատակ առանձնացված է՝ արտաքին կապերի զարգացումը, փորձի փոխանակումը և միջազգայնացումը դիտարկվում է որպես կարևոր ուղղություն: Նպատակին հասնելու համար առանձնացված հիմնական խնդիրներն են արտաքին կապերի ստեղծում, շահակիցների հետադարձ կապի և հանրային ծրագրերում Քոլեջի ներգրավվածության ընդլայնումը, արտերկրյա դոնոր կազմակերպությունների ներգրավումը, ինչպես նաև Քոլեջի գործունեության թափանցիկության և տեղեկատվության հասանելիության ապահովումը շահակիցների համար:

Փորձագիտական խումբը փաստում է, որ Ռազմավարական ծրագրում ներկայացված քայլերը հիմնականում նկարագրում են միայն նպատակին հասնելու համար իրականացվելիք գործողություններ, սակայն չեն ուղեկցվում դրանցից բխող արդյունքների հստակ ձևակերպում և իրականացում: Բացակայում են ինչպես միջազգային կապերի ուղղությամբ, այնպես էլ տեղական մակարդակով կազմակերպվող աշխատանքների իրականացման նախադրյալները, ինչպիսիք են օրինակ չրի արտադրամասի հիմնումը և կարճաժամկետ ծրագրերի իրականացումը:

Արտաքին կապերի զարգացման և միջազգայնացման ուղղությամբ աշխատանքները իրականացնում են քոլեջի վարչական անձնակազմի մի քանի պատասխանատու աշխատակիցներ, մասնավորապես՝ տնօրենը, դաստիարակչական աշխատանքի գծով տնօրենի տեղակալը, պրակտիկայի բաժնի վարիչը, կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուն և կադրերի տեսուչը, առանց հստակ բաշխված գործառույթների և մեխանիզմների:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ գործատուների լայն շրջանակի հետ երկխոսություններ, քննարկումներ և հետադարձ կապ չի իրականացվում, և գործատուները ներգրավված չեն ՄԿԾ-ի բարելավման, ուսումնական ծրագրերի արդիականացման և որակի բարձրացման գործընթացներում:

Քոլեջը չունի գործատուների հետ կանոնավոր համագործակցություն և համակարգված հետադարձ կապ, ինչի հետևանքով կրթական ծրագրերը լիարժեք չեն համապատասխանեցվում աշխատաշուկայի պահանջներին: Գործատուների հետ համագործակցությունները հիմնականում սահմանափակվում են ուսանողների արտադրական պրակտիկայի կազմակերպմամբ և մասնագիտական այցերով:

ՄՈՒՀ-ն ունի գործատու գործընկերներ բոլոր կրթական ծրագրերի շրջանակներում, որոնց հետ համագործակցության շրջանակներում հաստատությունը կազմակերպում է պրակտիկաներ և մասնագիտական այցեր և ունի կնքած թվով 17 տեղական պրակտիկայի պայմանագիր և հուշագրեր հետևյալ կազմակերպությունների հետ: «Մեղրի համայնքի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ, «Ագարակի մանկապարտեզ» ՀՈԱԿ, «Արփիկ Մովսեսյան» ԱԶ, «Մեղրի ՃՇՇՃ» ՍՊԸ, «ՓՄՁ Սպասարկման գրասենյակ» ՍՊԸ, «ՀՀ Մեղրի մարզամշակութային կենտրոն» ՀՈԱԿ, «Ագարակի Պղնձա- մոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲԸ, «Սիգմա Սերվիսիզ» ՍՊԸ, «Էլմիրա Ասատրյան», «Ժաննա Ստեփանյան», «Զբաղվածության պետական գործակալություն», «ՄԼ » ռեստորանային և հյուրանոցային համալիր, «ԵԴԵՄ» ռեստորանային և հյուրանոցային համալիր, «ՀԱՊՀ Կապանի մասնաճյուղ», «Գորիսի պետական համալսարան», «Սյունիքի մարզպետարան», «Մեղրի համայնքապետարան»:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ քոլեջը վերջին երեք տարիների ընթացքում իրականացրել է ստորև ներկայացված նախաձեռնություններ և մասնակցել է հետևյալ միջոցառումներին՝ մասնավորապես՝ 2021 թվականին մասնակցել է «Աշակերտության զարգացում Հայաստանում շվեյցարական փորձի հիման վրա» ծրագրին, որը նպատակ ուներ նպաստել ուսանողների սահուն անցմանը դեպի աշխատաշուկա: 2023–2024 ուսումնական տարվանից Իրանի Իսլամական Հանրապետության հյուպատոսարանի հետ համագործակցության արդյունքում քոլեջում ներդրվել է պարսկերենի ուսուցում, որին մասնակցելու են ինչպես ուսանողները, այնպես էլ դասախոսները, սակայն ներկայումս չի իրականացվում պայմանավորված պատերազմական իրավիճակով:

Քոլեջը շարունակում է համագործակցությունը նաև Մեղրիի տարածքային միասնական սոցիալական ծառայությունների կենտրոնի հետ. պարբերաբար կազմակերպվում են ուսանողների այցեր, որոնց ընթացքում նրանք ծանոթանում են կենտրոնի գործունեությանը և մասնակցում փափուկ հմտություններին վերաբերող սեմինարների:

Ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ ՄՈՒՀ-ը չունի փորձառություն միջազգայնացման գործընթացում: Հարկ է նշել, որ այս ուղղությամբ քոլեջը ունի նախատեսված նպատակներ, սակայն միջազգայնացման ինչպես նաև «Էրազմուս +» ծրագրերի ուղղությամբ դեռևս որևէ քայլեր չեն ձեռնարկվել:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ ներքին շահակիցների օտար լեզուների իմացության մակարդակի վերաբերյալ՝ ըստ ինքնավերլուծության ներկայացրած տվյալները որևէ մեթոդական հիմնավորում չունեն: Հետևաբար, ներկայումս բացակայում է օտար լեզուների տիրապետման հստակ և փաստացի տվյալներ: Անհրաժեշտ է փաստել նաև, որ ՄՈՒՀ-ը դեռևս քայլեր չի ձեռնարկել դասախոսական և վարչական անձնակազմի օտար լեզվի իմացության մակարդակը բարձրացնելու ուղղությամբ: Քոլեջը չունի սահմանած օտար լեզվի զարգացման և օտարալեզու նյութերի ուսումնասիրման խրախուսման մեխանիզմներ: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ դասախոսական կազմը մոտիվացված չէ օտարալեզու նյութ ուսումնասիրելու և դասավանդվող նյութերը բարելավելու:

Առկա են միայն առանձին դեպքեր, երբ դասախոսը իր նախաձեռնությամբ ուսումնական նյութեր է ուսումնասիրել օտար լեզվով:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով քոլեջի ՌԾ-ով ներկայացված նպատակները և դրանց իրականացման ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերը, արձանագրում է, որ Մեդրիի պետական քոլեջը դեռևս չունի միջազգային համագործակցության զարգացման հստակ ռազմավարություն, նպատակների և գործողությունների ծրագիր: Բացակայում են ձևավորված գործընկերային հարաբերություններ և մասնակցություն միջազգային կրթական նախաձեռնություններին, այդ թվում՝ «Էրազմուս+» ծրագրին կամ այլ երկկողմ կրթական նախագծերին: Այս հանգամանքը սահմանափակում է քոլեջի միջազգայնացման մակարդակը, ինչպես նաև ուսանողների և դասախոսների մասնագիտական աճի ու փորձի փոխանակման հնարավորությունները:

Քոլեջում համապատասխան գործունեությունը իրականացվում է վարչական անձնակազմի մի քանի աշխատակիցների կողմից՝ առանց հստակ բաշխված գործառույթների և համակարգային մեխանիզմների, ինչի հետևանքով նվազում է գործընթացների արդյունավետությունը: Այս իրավիճակը հանգեցնում է նաև գործատուների հետ համագործակցության սահմանափակ շրջանակի ձևավորմանը: Մինչդեռ գործընկերային հարաբերությունների խորացումն ու շրջանակի ընդլայնումը կարող է քոլեջի՝ բոլոր ուղղություններով զարգացման համար: Սա կարևոր հնարավորությունների հարթակ է՝ թե՛ նյութական ռեսուրսների արդիականացման ու ֆինանսական մուտքերի բազմազանեցման, թե՛ մարդկային ռեսուրսների կարողությունների զարգացման, միջազգային և ազգային արդի պահանջներին լավատեղյակ լինելու համահունչ ընթանալու, ինչպես նաև հասարակության կարիքներին համապատասխան գիտելիքներ փոխանցելուն միտված դասընթացների կազմակերպման և այլ նպատակների համար: Փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ քոլեջը կարողանա դիտարկել և առավելագույն արդյունավետությամբ կիրառի այս հնարավորությունները՝ ապահովելով քոլեջի կայուն շարունակական զարգացում:

Չնայած առկա են որոշ տեղական գործընկերային համագործակցություններ, միաժամանակ դրանք համակարգված և հաստատուն չեն, համագործակցությունը հիմնականում սահմանափակվում է ուսանողների արտադրական պրակտիկայի կազմակերպմամբ և տեղեկատվական շրջայցերով, մինչդեռ քոլեջը կարող է քայլեր իրականացրել Դուալ կրթական ծրագրերի ներդրման ուղղությամբ: Գործատուները փաստացի ներգրավված չեն մասնագիտական կրթական ծրագրերի բարելավման, արդիականացման և որակի ապահովման գործընթացներում: Գործատուների հետ երկխոսության և հետադարձ կապի բացակայությունը խոչընդոտում է աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան կրթական ծրագրերի մշակմանը և շրջանավարտների մրցունակության բարելավմանը: Փորձագիտական խմբի դիտարկմամբ, Քոլեջի կողմից գործատուների հետ իրականացվող քննարկումները նաև կարճաժամկետ ծրագրերի մշակումը կարող են ապահովել կայուն զարգացում: Փորձագիտական խումբը կարևորում է համագործակցային մշակույթի ձևավորումը, որը պետք է հիմնված լինի ռազմավարական նպատակների վրա և ունենա հստակ, չափելի և արդյունքահեն ցուցանիշներ՝ համագործակցության արդյունավետությունն ապահովելու համար:

Ներքին շահակիցների օտար լեզուների իմացության մակարդակի վերաբերյալ իրականացված գնահատումը, ինչպես ցույց տվեցին ուսումնասիրությունը, չունի մեթոդական հիմքեր, ինչն առաջացնում է սխալ պատկերացում լեզվամակարդակի մասին և խոչընդոտում օտար լեզվի զարգացմանը միտված

աշխատանքների կազմակերպմանը: Միաժամանակ փաստվում է, որ թեև Ռազմավարական ծրագրում ներառված է միջազգային կապերի հաստատման նպատակ, օտար լեզվի զարգացման ուղղությամբ, սակայն գործնական քայլեր չեն ձեռնարկվել, որոնց իրականացումը Քոլեջի համար կարող էր կայուն հիմք հանդիսանալ արտաքին կապերի և միջազգայնացման զարգացման ուղղությամբ:

Փորձագիտական խումբը արձանագրում է, որ քոլեջը ներկայումս չունի օտար լեզվի զարգացման և օտարալեզու մասնագիտական նյութերի ուսումնասիրման խրախուսման սահմանված մեխանիզմներ, սակայն առկա են դրական անհատական նախաձեռնություններ, երբ դասախոսները սեփական նախաձեռնությամբ ուսումնասիրել են օտարալեզու նյութեր և դրանք ներառել իրենց դասավանդման գործընթացում: Նման փորձը, համապատասխան մեխանիզմների ներդրման դեպքում, կդառնա կայուն և ընդհանրացված պրակտիկա՝ նպաստելով անձնակազմի մասնագիտական զարգացմանը: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հստակ խրախուսման և զարգացման մեխանիզմների ներդրումը կարևոր նախապայման է միջազգայնացման գործընթացի ակտիվացման և արտաքին կապերի ամրապնդման համար:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը չունի միջազգային համագործակցության հստակ ռազմավարություն, նպատակներ և գործողությունների ծրագիր, առկա չեն գործընկերային հարաբերությունների՝ միջազգային և տեղական կրթական նախաձեռնությունների շրջանակներում, գործընկերային հարաբերությունների շրջանակը բավարար չէ քոլեջի կայուն երկարաժամկետ զարգացման համար, առկա չեն արտաքին կապերը խրախուսող մեխանիզմներ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՈՒՀ-ը չի **բավարարում** չափանիշ 9-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր: Քոլեջում որակի ապահովման համակարգի ներդրման աշխատանքները մեկնարկել են 2025թ.-ից: Որակի մշակույթի ձևավորման և գործընթացների կանոնակարգման նպատակով քոլեջը փորձել է ձևավորել համապատասխան փաստաթղթային հենք: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ այս նպատակով քոլեջի Որակի ապահովման կենտրոնի կողմից մշակվել է «Որակի ներքին ապահովման կենտրոնի քաղաքականություն», որը սահմանում է որակի ապահովման նպատակները, խնդիրները, սկզբունքները, որակի ներքին ապահովման համակարգն ու պատասխանատուները, անդրադարձ է կատարված նաև մշտադիտարկմանը: Քաղաքականության նպատակն է սահմանել քոլեջում կրթության որակի ապահովման սկզբունքները, մոտեցումները և ուղղությունները:

Առկա է Որակի ներքին ապահովման կենտրոնի կանոնակարգ, ըստ որի սահմանվում է կենտրոնի նպատակները, խնդիրները և գործառույթները, անդրադարձ է կատարված կառավարման,

աշխատանքային և ուսանողական խմբերի գործառույթներին: Ուսանողական խումբն ունի նախագահ և յուրաքանչյուր կուրսից 1 ուսանող, սակայն անդրադարձ չի կատարվել աշխատանքային խմբերի կազմին: Կենտրոնի կազմում նաև կարող են ներգրավվել ժամանակավոր խմբեր:

Քոլեջում առկա է ներքին շահակիցների գնահատման ընթացակարգ և հարցումների անցկացման ընթացակարգ փաստաթղթերը: Առաջինով անդրադարձ է կատարվում ներքին շահակիցների կարիքների գնահատման ձևերին՝ հարցումներ, հանդիպում-քննարկումներ: Ըստ երկրորդ փաստաթղթի անդրադարձ է կատարվում հարցումների միջոցով ուսումնասիրվող գործընթացներին, հարցումներին ներկայացվող հիմնական պահանջներին, հարցումների կազմակերպման և անցկացման կարգին, հարցաթերթիկների մշակմանը: Ընդ որում, ըստ ընթացակարգի հարցումներ են նախատեսում անցկացնել ուսանողների, աշխատակիցների, շրջանավարտների և գործատուների շրջանում՝ համապատասխան ուղղություններով:

Քոլեջում 2019թ.-ից ներդրվել է «Դասախոսի և նրա վարած դասընթացի գնահատման» ընթացակարգը: Փաստաթղթում անդրադարձ է կատարված գնահատման չափանիշներին՝ դասախոսի կողմից առարկայական ծրագրի ներկայացումն ու իրականացումը, կիրառվող գնահատման մեխանիզմները, մատուցվող նյութի բովանդակությունը, ուսանողների կողմից դասախոսի մատուցած նյութի արձագանքելու հնարավորությունը, դասախոսի դասավանդման հմտությունը, դասախոսի պարտաճանաչությունը, դասախոսի կողմից ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառումը, ուսանողների մասնակցության ապահովումը դասին: Անդրադառնալով վերլուծությանը՝ քոլեջը նշում է, որ արդյունքների վերլուծությունն իրականացվում է ՈԱԿ-ի կողմից, մինչդեռ ՈԱԿ-ը սկսել է գործել 2025թ.-ից: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ այս փաստաթուղթը ևս դեռևս կիրառելիություն չի ունեցել:

Որակի ապահովման պատասխանատուի 2024-2025 ուստարվա պլանի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ ՈԱ աշխատանքները հիմնականում կենտրոնանում են ներդրված փաստաթղթերի արդյունավետության գնահատման, գործընթացների մշտադիտարկման, ներքին շահակիցների շրջանում հարցումների անցկացման, հանդիպում-քննարկումների իրականացման, տվյալների հավաքագրման, վերլուծությունների իրականացման ուղղություններով: Հարկ է նշել, որ աշխատանքային պլանով նախատեսված գործողությունների պատասխանատուն Որակի ապահովման կենտրոնի ղեկավարն է: Բոլոր գործողությունների համար սահմանված են արդյունքներ, ցուցիչներ, ժամկետներ, չնայած առկա են դրանց անհստակություններ: Որակի ապահովման ուղղությամբ պարտականությունները դրված են եղել ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալի վրա, քանի որ հաստիք նախատեսված չի եղել: 2025-2026 ուսումնական տարվանից որակի ապահովման պատասխանատուի համար քոլեջը հատկացրել է 0.5 դրույք հաստիք, որը կիսում են երկու պատասխանատուներ: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ Որակի ապահովման պատասխանատուի 2024-2025 ուսումնական տարվա պլանով նախատեսված գործընթացների ուղղությամբ աշխատանքներ չեն իրականացվել: Միաժամանակ պարզվեց, որ որակի ապահովման պատասխանատուները վերապատրաստումների կարիք ունեն՝ այս ուղղությամբ աշխատանքները ձեռնարկելու և իրականացնելու նպատակով:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ քոլեջը որոշակիորեն ձևավորված ուսանողական խումբը դիտում է որպես «ֆոկուս-խումբ», ընդ որում այս խումբը տնօրենի հետ անմիջական հանդիպումներ է ունենում և ուսանողների կողմից ներկայացված առաջարկություններին ծանոթանում: Քոլեջը այցի շրջանակներում ներկայացրել է ուսանողների վերջին որոշ առաջարկությունների գրանցամատյան,

որոնց ուղղությամբ քայլեր ձեռնարկելը կարևորվում է ղեկավար կազմի կողմից: Նախորդիվ եղած գրանցամատյանները չեն պահպանվել:

Փորձագիտական այցի շրջանակներում քոլեջը ներկայացրել է որոշ հարցաթերթիկներ՝

1. Ուսանողների խորհրդատվական ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկացվածության,
2. Ուսանողների ներգրավվածությունը լրացուցիչ խորհրդատվական պարապմունքներում,
3. Ուսանողների բավարարվածությունը խորհրդատվական ծառայություններից,
4. Ուսանողների կարիքների գնահատում,
5. Դասախոսների կարիքների գնահատում:

Հարցաշարերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանցում ներառված հարցերը բավական ընդհանրական են և թույլ չեն տալիս խնդիր բացահայտել (օրինակ՝ «Արդյոք բավարար գործնական պարապմունքներ ունեք» հարցը և դրան առաջադրված 3 տարբերակ՝ այո, երբեմն, ոչ և այլն): Միաժամանակ հարկ է նշել, որ մասնավորաբար ուսանողների ներգրավվածությունը լրացուցիչ խորհրդատվական պարապմունքներում հարցաթերթիկի շրջանակներում նախ անդրադառնում է, թե արդյոք ներգրավված է, թե ոչ, և դրանից հետո, ներգրավված չլինելով հանդերձ էլ անդրադառնում է ներգրավվածության հաճախականության և հարցերի (ընդ որում՝ առկա են լրացված հարցաթերթիկներ, երբ ներգրավված չէ, բայց հետագա պատասխանները ներգրավվածություն են ենթադրում): Համադրելով քոլեջի կողմից իրականացվող հարցումները որակի քաղաքականությամբ սահմանված նպատակներին՝ կարելի է նշել, որ դրանք նաև նպատակների ամբողջական տիրույթը չեն ներկայացնում:

Հարկ է նշել նաև, որ, չնայած փորձագիտական այցի շրջանակներում ներկայացվել է ուսանողների կարիքների գնահատման և դասախոսների կարիքների գնահատման արդյունքներով որոշ ընդհանրացված տվյալներ և որոշակի եզրահանգումներ, ընդ որում ուսանողների ներգրավվածությունը շուրջ 90%, դասախոսներինը՝ շուրջ 80%, այնուամենայնիվ այցի շրջանակներում պարզվեց, որ ուսանողական և դասախոսական համակազմերը ներգրավվածություն չեն ունեցել հարցումների և տեղյակ չեն վերլուծություններից: Փորձագիտական այցի շրջանակներում նաև պարզվեց, որ ներքին և արտաքին շահակիցները մասնակցություն չեն ունեցել Որակի ապահովման կենտրոնի կողմից անցկացված քննարկումների:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ որակի ապահովման փաստաթղթային հենքի, հետազոտության մեխանիզմներ հանդիսացող հարցաթերթիկների մշակման փուլը չի ուղեկցվել համապատասխան վերլուծություններով (համեմատական վերլուծություն/բենչմարքինգ/, քոլեջի նպատակների և առաջնահերթությունների հետ համադրում, ընկալելիության և կիրառականության սոցիոլոգիական և հոգեբանական մոտեցումներ և այլն):

Որակի ապահովման համակարգը քոլեջում նոր է ձևավորվում: Գործընթացները գտնվում են պլանավորման փուլում:

Փորձագիտական այցից նաև պարզ դարձավ, որ որակի ապահովման կենտրոնի նոր ձևավորվող դերը հաճախ նույնանում է տարբեր օղակների նույն գործողությունների կրկնման հետ, մասնավորապես՝ ամբիոնի նիստում արդեն հաստատված դասախոսումների ցանկի կրկնակի հաստատում որակի ապահովման կենտրոնի նիստում, ամբիոնի վարիչի և այլ

պատասխանատուների հետ միասին դասալսումներին մասնակցություն՝ չհստակեցնելով, որակի ապահովման կոնկրետ դերը այդ գործընթացում և այլն:

Հարկ է նշել, որ դասալսումների իրականացման գործընթացը քոլեջում արդեն ձևավորված մշակույթ է, և փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ դրանք գլխավորապես ծառայում են փորձի փոխանակմանը, լավ փորձի տարածմանը:

Անդրադառնալով քոլեջի ներկայացրած ինքնավերլուծությանը՝ որակի արտաքին գնահատման գործընթացների իրականացման համար, կարելի է նշել, որ փաստաթղթում հիմնականում չեն ներկայացվել անհրաժեշտ հիմքերը, վերլուծությունների արդյունքները, միաժամանակ քիչ չեն դեպքերը, երբ ներկայացված տվյալները կամ եզրակացությունները հակասական են:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի տնօրենի կողմից կազմակերպվել և համակարգվել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծության գործընթացը: Կազմված ինքնավերլուծությունը, այսուհանդերձ, չի տարածվել շահակիցների ամբողջական շրջանակում:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ գործատուների և ներքին շահակիցների կարիքներն ամբողջությամբ արտացոլված չեն ինքնավերլուծությունում, ինչպես նաև չի երևում նրանց մասնակցությունը ԻՎ աշխատանքներում:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Մեղրու պետական քոլեջում Որակի ներքին ապահովման համակարգի ձևավորման սկզբնական նախաձեռնությունները դրական քայլեր են՝ հաշվի առնելով, որ պաշտոնապես այն սկսվել է 2025 թ.-ից և փաստաթղթային հիմք է մշակվել: Այս փաստաթղթային հիմքը հստակեցնում է որակի ապահովման նպատակները, սկզբունքները, պատասխանատուները և հիմնական գործընթացները, ինչն ինքնին կարևոր նախապայման է որակի մշակույթի ձևավորման համար: Փաստաթղթային կառուցվածքի առկայությունը թույլ է տալիս որոշակի տեսական հենարան ապահովել հետագա պրակտիկ քայլերի համար: Խումբը դրական է գնահատում այն հանգամանքը, որ փաստաթղթերում անդրադարձ կա ներքին շահակիցների գնահատման և հարցումների անցկացման ընթացակարգերին: Այս փաստաթղթերի առկայությունը կարող է ծառայել կառավարման տվյալահենության հիմքի ձևավորմանը, եթե վերջիններս հստակ կիրառվեն և վերածվեն գործնական, վերլուծվող գործընթացների:

Քոլեջում ՈԱ կենտրոնը դեռ ընկալվում է որպես գործընթացների կրկնության մի օղակ կամ որպես ֆոկուս-խմբերի համակարգում մեկ այլ օղակ՝ առանց որպես անկախ և լրացուցիչ արժեք բերող կառույցի լիարժեք և հստակ դերի ու նշանակության հստակեցման: Սա կարող է խոչընդոտել պատասխանատվությունների և դերերի հստակ արտահայտումը և հանգեցնել գործընթացների անարդյունավետության, դժվարացնում է կենտրոնի ինստիտուցիոնալ խորացումը և համընդհանուր ընդունումը այն՝ որպես որակի մշակույթ ներդնող կարևոր օղակ:

Միաժամանակ փորձագիտական խումբը նշում է, որ առկա է մասնագիտական ռեսուրսների և կազմակերպչական հնարավորությունների խնդիր: Փորձագիտական այցի ու փաստերի վերլուծության արդյունքում կարելի է նաև նշել, որ պատասխանատուները վերապատրաստման անհրաժեշտություն ունեն և մինչ այժմ նախատեսված գործողությունները գործնականում չեն իրականացվել:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ առկա է խզում փաստաթղթային հենքի և գործառնական քայլերի միջև: Չնայած փաստաթղթերը մշակված են՝ դրանցից մի քանիսն այս պահի դրությամբ իրական

կիրառելիություն չեն ունեցել, ինչը ցույց է տալիս, որ փաստաթղթային հենքը դեռ չի վերածվել գործառնական պրակտիկայի և ընթացակարգերի մասշտաբային կիրառման:

Հարցումների և զեկույցների մշակման փուլերը հաճախ չեն ուղեկցվում համապարփակ վերլուծություններով, համեմատական ուսումնասիրություններով կամ կապով քոլեջի ռազմավարական նպատակների հետ: Հարցաթերթիկների կառուցվածքը ընդհանրական է և չի բացահայտում խնդիրների արմատները, ինչը սահմանափակում է արդյունքներից գործնական հետևություններ քաղելու կարողությունը: Արդյունքում՝ որոշ գոյություն ունեցող տվյալներ անգամ կիրառելիություն չեն գտել որոշումների կայացման համար, բացակայում է վերլուծության և արդյունքների փոխազդեցության մշակույթը:

Փորձագիտական այցի տվյալներով՝ ուսանողական և դասախոսական համակազմերը, ինչպես նաև արտաքին շահակիցները չեն ներգրավվում ՈԱ կենտրոնի քննարկումներին և գնահատումներին: Ստացվում է, որ հարցումների արդյունքներից շահակիցները հաճախ տեղյակ չեն և մասնակցության մեխանիզմը չի գործում իրական ներառման կերպով: Այս հանգամանքը նվազեցնում է գործընթացների թափանցիկությունը և ընդունելիությունը: Ուստի հետագա ձևավորվող գործընթացներում քոլեջը այս խնդիրը նկատի առնելու անհրաժեշտություն ունի:

Հետազոտությունների օբյեկտիվության ապահովման կարևոր նախապայման է դրանց համակողմանիությունն ու կիրառվող հետազոտական մեխանիզմների բազմազանությունը: Փորձագիտական խումբը առանձնապես կարևորում է տվյալների հավաքագրման և դրանց հիման վրա վերլուծությունների իրականացման գործընթացների ներդրումը, սակայն նման մոտեցումները քոլեջում դեռևս լիարժեքորեն ձևավորված և գործնականում կիրառվող չեն:

Անդրադառնալով ինքնավերլուծությանը՝ փորձագիտական խումբը նշում է, որ ինքնավերլուծության գործընթացն իրականացվել է սահմանափակ և ոչ համակարգային ձևով, ինչի հետևանքով առաջացել են փաստաթղթային հակասություններ և ոչ բավարար վերլուծական խորություն: Խնդիրը բխում է այն հանգամանքից, որ գործընթացն իրականացվել է առանց շահակիցների լիարժեք ներգրավման և համատեղ քննարկումների, ինչը նվազեցրել է ներկայացված տվյալների օբյեկտիվությունն ու հիմնավորվածությունը: Սա հանգեցրել է ինքնագնահատման արդյունքների հուսալիության և որակի ապահովման իրական պատկերն արտացոլելու խնդիրների: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ անհրաժեշտ է ապահովել ինքնավերլուծության գործընթացի իրական մասնակցային բնույթը՝ ներգրավելով բոլոր ներքին և արտաքին շահակիցներին, ներդնելով տվյալների հավաքագրման, վերլուծության և հավաստագրման հստակ մեխանիզմներ, ինչպես նաև ձևավորելով որակի ապահովման միասնական մոտեցում՝ հիմնված փաստական տվյալների և արդյունքային վերլուծության վրա:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՊԲ-ում որակի ապահովման համակարգը դեռևս ձևավորված չէ, փաստաթղթերը հիմնականում չեն վերածվել կիրառելի գործընթացների, ՈԱ կենտրոնի դերն ու պատասխանատվությունները հստակ ձևավորված չեն, որակի ապահովման պատասխանատուների կարողությունները զարգացման անհրաժեշտություն ունեն, առկա չեն բազմակողմանի հետազոտությունների իրականացման և համակողմանի վերլուծության գործող մոտեցումներ, ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածությունը որակի ապահովման գործընթացներում գրեթե արտահայտված չէ, այս հանգամանքների արդյունքում որակի ապահովման

համակարգը չի ապահովում կրթական և կառավարման գործընթացների շարունակական բարելավման արդյունավետ հիմք, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՊԲ-ն չի բավարարում չափանիշ 10-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Չի բավարարում
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Չի բավարարում
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Չի բավարարում

Փորձագիտական խմբի ղեկավար Արմենուհի Սարգսյան
 Փորձագիտական խմբի ղեկավարի ստորագրություն

26.12.2025թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

1. **Արմենուհի Սարգսյան՝** 2006 թ.-ին ավարտել է Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան պետական մանակավարժական ինստիտուտը՝ «Մաթեմատիկա» մասնագիտությամբ: 2011 թ.-ին շնորհվել է ֆիզմաթ գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2007-2011 թթ.-ին եղել է ԳՊՄԻ-ի «Մաթ. անալիզ և դիֆ. հավասարումներ» ամբիոնի դասախոս, 2011-2014 թթ.՝ նույն ամբիոնի ասիստենտ, 2014-2017 թթ.՝ «Բարձրագույն մաթեմատիկայի և մաթեմատիկայի դասավանդման մեթոդիկայի» ամբիոնի դոցենտ, 2017 թ.-ից առ այսօր՝ «Մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի և ՏՏ» ամբիոնի դոցենտ: 2012-2016 թթ.-ին եղել է ԳՊՄԻ-ի Հետբուհական և լրացուցիչ կրթության բաժնի վարիչ: 2017-2018 թթ.-ին եղել է ՇՊՀ-ի Որակի ապահովման և կառավարման կենտրոնի տնօրեն, իսկ 2018-2023 թթ.-ին՝ Գիտական քաղաքականության, որակի ապահովման և կառավարման կենտրոնի տնօրեն: Մի շարք գիտական նախագծերում հանդիսացել և հանդիսանում է ավագ գիտական աշխատող, առաջատար գիտական աշխատող կամ գիտական նախագծի ղեկավար: 2017 և 2019 թթ.-ին դասախոսությամբ հանդես է եկել Անգլիայի Քիլի համալսարանում, Erasmus+ շարժունության ծրագրի շրջանակներում: 2018-2023 թթ.-ին ՇՊՀ-ի Գիտական տեղեկագիր հանդեսի խմբագրական խորհրդի նախագահի տեղակալն է եղել, մինչ այդ (հիմնման պահից) հանդիսացել է պատասխանատու քարտուղարը: 2019 թ.-ից ներգրավված է ՈԱԱԿ-ի կողմից իրականացվող ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացներում որպես փորձագետ: Ներգրավված է եղել 15 բարձրագույն և միջին մասնագիտական հաստատությունների գործընթացներում, ընդ որում դրանցից 12-ում՝ որպես փորձագիտական խմբի ղեկավար: 2023 թ.-ից ներգրավված է Ֆիզիկական հետազոտությունների ինստիտուտում իրականացվող գիտական նախագծում, որը նախ ֆինանսավորվում էր FAST հիմնադրամի կողմից, իսկ աժմ՝ ՀՀ Գիտության կոմիտեի կողմից: 2024 թ.-ից ներգրավված է Ֆիզիկական հետազոտությունների ինստիտուտում իրականացվող Գիտության կոմիտեի կողմից ֆինանսավորվող գիտական երկակի նշանակություն ունեցող ծրագրում: Հանդիսանում է Գիտության կոմիտեի կողմից ֆինանսավորվող «Գիտական արդյունավետության խթանման դրամաշնորհային ծրագիր 2025» մրցույթի նախագծի ղեկավար, ՇՊՀ-ի առաջատար գիտաշխատող, դոցենտ: Ունի 87 գիտական հրատարակումներ: 2025 թ.-ից ՀԱՊՀ ԳՄ դոցենտ:
2. **Սյուզաննա Հովսեփյան՝** 2020թ. ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի (ԵՊՏՀ) «Բանկային գործի կազմակերպում» մագիստրոսական ծրագիրը: 2017թ.-ից մինչ օրս Էջմիածնի Վ.Համազասպյանի անվան պետական քոլեջի դասախոս է: 2023թ.ին եղել է Էջմիածնի Վ.Համազասպյանի անվան պետական քոլեջի կարճաժամկետ հաշվապահական կուրսերի դասավանդող: 2023թ.-ից մինչ օրս Էջմիածնի Վ.Համազասպյանի անվան պետական քոլեջի տնտեսագիտության ամբիոնի վարիչն է: Մասնակցել է մի շարք վերապատրաստումների՝ ՈԱԱԿ- կողմից որպես փորձագետ,

ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից, Edcamp Armenia-ի կողմից կազմակերպված ամենամյա համաժողովին, ԵՊՀ կողմից Մասնագիտական սթրեսների կանխարգելում և կառավարում:

3. **Բեկա Աբրահամյան՝** 2010 թ. ավարտել է ԵՊՀ Ռոմանագերմանական բանասիրության մագիստրատուրան՝ «Իսպաներեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ, ստացել է լեզվաբանության և մանկավարժության մագիստրոսի կոչում: Ներկայումս հանդիսանում է Իսպանիայի Վիգոյի համալսարանի «Լեզվաբանության և թարգմանության» ֆակուլտետի ասպիրանտ: Աշխատել է իսպաներենի դասախոս Եվրասիա համալսարանում, Տուրիզմի և սերվիսի ռուսական համալսարանի երևանյան մասնաճյուղում, աշխատել է որպես թարգմանիչ տարբեր միջոցառումների ժամանակ, 2019 թ-ից աշխատում է Մխիթար Սեբաստացի կրթահամալիրի քոլեջում՝ որպես իսպաներենի, անգլերենի և զբոսաշրջության դասախոս, իսկ 2024 թ-ից՝ նաև Որակի ապահովման կենտրոնի մասնագետ: Ունի իսպաներենի միջազգային DELE դիպլոմ, Իսպանիայի Վիգոյի համալսարանի Lingua գիտահետազոտական ինստիտուտի անդամ է:
4. **Հարություն Զիլինգարյան՝** 2022 թվականին ավարտել է Գեղարքունիքի մարզի, Վարսեր գյուղի միջնակարգ դպրոցը, այնուհետև սույն թվականին ընդունվել է ԿՏՊԲ-ը (Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջ): Ներկայումս ԿՏՊԲ-ի «Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպում օտար լեզվի խորացված իմացությամբ» բաժնի չորրորդ կուրսի ուսանող է: Հանդիսանում է «Ներգրավված քաղաքացի» ծրագրի շրջանավարտ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ
Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց ՈՒ Յ Ց

Մեղրու պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման նպատակով
փորձագիտական գնահատում իրականացնող խմբի այցի

23.09.2025թ.-26.09.2025թ.

	23.09.2025թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Ռեսուրսների դիտարկում	16:00	17:10	70 րոպե
2.	Հանդիպում քոլեջի տնօրենի հետ	17:20	18:10	50 րոպե

	24.09.2025թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում քոլեջի փոխտնօրենների հետ	09:30	10:30	60 րոպե
2.	Հանդիպում ուսումնական մասի, ամբիոնի վարիչների, մեթոդիստ, (ներառյալ Հանրակրթ. ծրագր. բաժնի ղեկավար)	10:40	11:30	50 րոպե
3.	Հանդիպում հաստատության ստորաբաժանումների ներկայացուցիչների հետ (մասնագիտական կողմնորոշման կարերայի ուղղորդման պատ., պրակտիկայի վարիչ, գրադարանավար, հաշվապահ, կադրերի գծով տեսուչ, գնումների մասնագետ):	11:10	12:00	40 րոպե
4.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն կատարած խմբի հետ	12:10	13:00	50 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:10	14:10	60 րոպե
6.	Հանդիպում քոլեջի շրջանավարտների հետ (10-12 հոգի)	14:20	15:10	50 րոպե
7.	Հանդիպում գործատուների հետ (10-12 հոգի)	15:20	16:10	50 րոպե
8.	Հանդիպում քոլեջի կառավարման խորհրդի անդամների հետ	16:20	17:10	50 րոպե
9.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում:	17:20	19:00	100 րոպե

	25.09.2025թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Դասալսումներ	09:00	10:00	60 րոպե
2.	Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների հետ (10-12 հոգի)	10:10	11:10	60 րոպե

3.	Հանդիպում Հաշվապահական հաշվառում կրթական ծրագրի պատասխանատուի և դասախոսների հետ	Հանդիպում Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում կրթական ծրագրի պատասխանատուի և դասախոսների հետ	Հանդիպում Սպասարկման կազմակերպում կրթական ծրագրի պատասխանատու ի և դասախոսների հետ	11:20	12:20	60 րոպե
4.	Հանդիպում Հաշվապահական հաշվառում կրթական ծրագրի ուսանողների հետ (10-12 հոգի)	Հանդիպում Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում կրթական ծրագրի ուսանողների հետ (10-12 հոգի)	Հանդիպում Սպասարկման կազմակերպում կրթական ծրագրի ուսանողների հետ (10-12 հոգի)	12:30	13:30	60 րոպե
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ			13:30	14: 30	60 րոպե
6.	Հանդիպում ՈԽանողական խորհրդի անդամների հետ			14:30	15:10	40 րոպե
7.	Հանդիպում ուսանողների հետ (10-12 հոգի)			15:20	16:00	40 րոպե
8.	Բաց հանդիպում			16:10	16:30	20 րոպե
9.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն			16:40	18:00	80 րոպե

	26.09.2025թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Դասախոսումներ	9:00	10:00	60 րոպե
2.	Հանդիպում ՈԱ պատասխանատուի հետ	10:10	11:10	60 րոպե
3.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	11:20	11:50	30 րոպե
4.	Փորձագիտական խմբի քննարկում:	12:00	13:00	60 րոպե
5.	Ընդմիջում	13:00	14:00	60 րոպե
5.	Հանդիպում ՄՈՒՀ-ի ղեկավար կազմի հետ	14:10	14:30	20 րոպե

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ
ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ ՑԱՆԿ**

	Փաստաթղթի անվանումը	Չափանիշ
1)	Ռազմավարական ծրագիր:	2
2)	Բոլոր ստորաբաժանումների հաշվետվություններ 5 տարվա կտրվածքով:	2
3)	Պաշտոնի անձնագրեր:	2
4)	Կես արձանագրություններ:	2
5)	Մես արձանագրություններ:	2
6)	Տես արձանագրություններ:	2
7)	Ուես արձանագրություններ:	2
8)	Աշխատաշուկայի ուսումնասիրություն	2
9)	Ֆինանսական նախահաշիվներ և հաշվետվություններ վերջին 5 տարիների:	2
10)	Հարցումների հարցաթերթիկներ, լրացված հարցաթերթիկներ, վերլուծություններ վերջին 5 տարիների:	2
11)	Ամբիոնների հաշվետվություններ 5 տարվա կտրվածքով:	3
12)	Դասախոսների արձանագրություններ, 5 տարիների կտրվածքով:	3
13)	Թեմատիկ պլանավորման և առաջադրանքների փաթեթներ:	3
14)	Ուսանողների տրվող հանձնարարականներ, քննական տոմսեր:	3
15)	Գնահատման թերթիկների օրինակներ:	3
16)	Կրթական ծրագրերի բարելավումների հիմքեր:	3
17)	Ամփոփիչ ատեստավորման հարցաթերթիկներ	
18)	Դասախոսների տվյալներ, 5-րդ չափանիշի նմուշ:	5
19)	Հաստիքացուցակ:	5
20)	Հետազոտական աշխատանքների օրինակներ տարբեր ՄԿԾ-ից:	6
21)	Դիպլոմային նախագծերի օրինակներ::;	6
22)	Ամփոփիչ ատեստավորման, դիպլոմային նախագծերի և ամփոփիչ տարեկան գնահատումների արդյունքներ:	6
23)	Հետազոտական աշխատանքների թեմաներ:	6
24)	Լրացված պրակտիկաների օրագրեր:	9
25)	Քոլեջի բոլոր հուշագրերն ու համագործակցության պայմանագրերը:	9
26)	Կարիերայի ուղղորդման կենտրոնի հաշվետվություններ:	9
27)	Իրանի հյուպատոսության հետ համագործակցության փաստաթղթեր:	9
28)	Պրակտիկայի վարիչի և կարիերայի վարիչի հաշ-ները աշխատանքային պլաններ են, չեն համապատասխանում հաշ-թյան ֆորմատին	
29)	Պրակտիկաների գնահատման թերթիկների օրինակներ:	

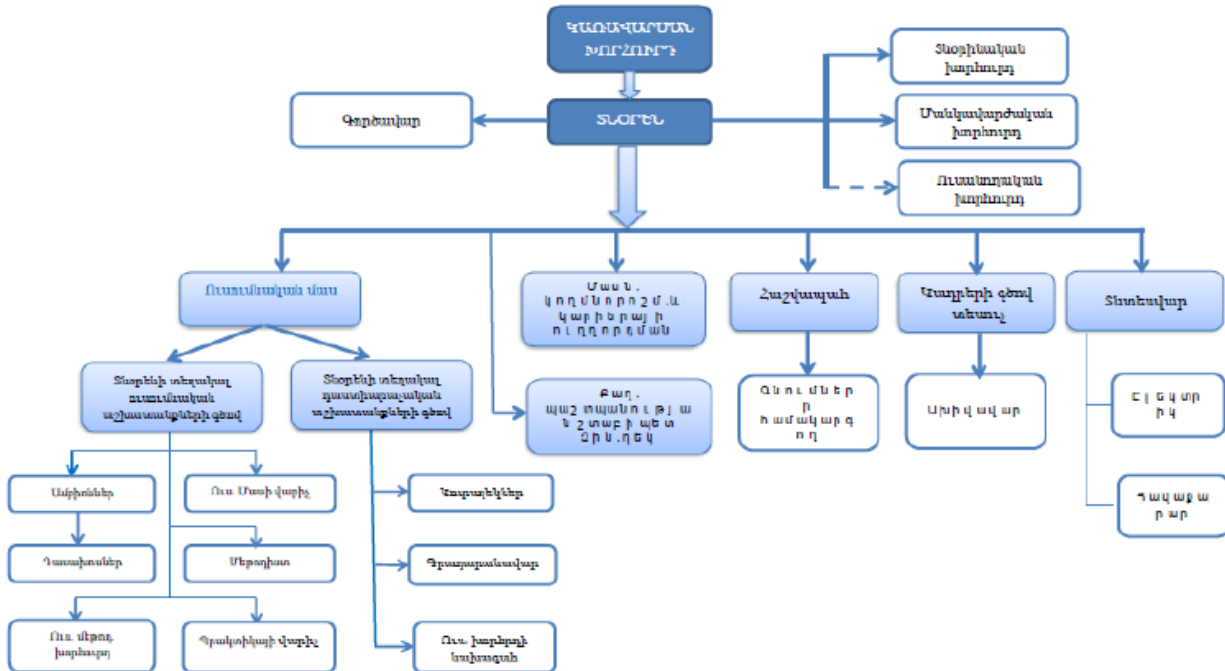
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Քոլեջի ուսումնական մասնաշենք, հարակից տարածք
2. Լսարաններ
3. Լսարան-կաբինետներ՝ համակարգչային, քիմիայի, կենսաբանության
4. Հանդիսությունների դահլիճ
5. Գրադարան
6. Արխիվ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Ներկայացնել կազմակերպական կառուցվածքում ներգրավված մարմինների տեղաբաշխման քարտեզը:

ՀՀ ԿԳՄՄՆ «Մեղրու պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի
կազմակերպական կառուցվածքի սխեմատիկ պատկեր

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. **ՄՊՔ** Մեղրու պետական քոլեջ
2. **ՊՈԱԿ** Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն
3. **ՀՀ ԿԳՄՍՆ** Հայաստանի հանրապետության Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
4. **ՈԱԱԿ** Որակի ապահովման ազգային կենտրոն
5. **ՄՈՒՀ** Մասնագիտական ուսումնական հաստատություն
6. **ՈԱԾ** Որակավորումների ազգային շրջանակ
7. **ՊԿԶ** Պետական կրթական չափորոշիչ
8. **ՄԿՈՒԶԱԿ** Մասնագիտական կրթության զարգացման ազգային կենտրոն
9. **ԻՎ** Ինքնավերլուծություն
10. **ՄԿԾ** Մասնագիտական կրթական ծրագիր
11. **ԿԾ** Կրթական ծրագրեր
12. **ՌԾ** Ռազմավարական ծրագիր
13. **ՈԱԿ** Որակի ապահովման կենտրոն
14. **ԳԱՑ** Գնահատման առանցքային ցուցանիշներ
15. **ԿԽ** Կառավարման խորհուրդ
16. **ՈւԽ** Ուսանողական խորհուրդ
17. **ՄԽ** Մանկավարժական խորհուրդ
18. **ՊԴԿ** Պրոֆեսորադասախոսական կազմ
19. **ՈՒԱ** Ուսումնական արդյունք